

דו"ח קיימות 2022

התעשייה האווירית לישראל

פתיחה.....3
אסטרטגיה ויצירת ערך.....8
ממשל תאגידי.....32
העסקה וקהילה.....42
איכות הסביבה 56
אינדקס התוכן 68

על הדיווח

2-2 | 2-3 | 2-4 | 2-6

תקופת הדיווח ומחזוריותו

דו"ח זה מציג את ביצועי התעשייה האווירית לישראל בנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) נכון ל-31 בדצמבר, 2022. זוהי שנת הדיווח השמינית ברציפות של התעשייה האווירית, ומתפרסם ב-30 במרץ, 2023. במקרים מסוימים מוצגים נתוני שנים קודמות לשם השוואה, ניתוח מגמות וקביעת יעדים עתידיים. מקרים אלו מצוינים בסמוך לנתון. חלקים מתכני הדו"ח נבדקו בתהליך הבטחת מהימנות חיצונית על ידי BDO זיו-האפט (עמודים 76-77) וייעוץ מקצועי בנושאי הדו"ח בוצע על ידי KPMG סומך חייקין.

לא חלו שינויים מהותיים בסקטור שאליו משתייך הארגון, בשרשרת הערך או בפעילות העסקית בהשוואה לתקופות דיווח קודמות.

דיווח לפי תקני GRI

מטרות האו"ם: 12.6

דו"ח זה נערך לפי תקני GRI. התקנים לדיווח זמינים באתר globalreporting.org. רמת דיווח זו תואמת את משאבי החברה ואת דרישות מחזיקי העניין שלה.

עבור שירות בדיקת אינדקס התוכן של GRI (Content Index – Essentials Service) נציגי שירות ה-GRI בדקו כי האינדקס מוצג בבירור ובהלימה עקבית עם התקנים, וכי ההפניות למדדים 2-1 עד 2-5, 3-1 ו-3-2 תואמות את הגילויים המתאימים בגוף הדו"ח.

שירות זה בוצע על הגרסה באנגלית של הדו"ח. אינדקס תוכן ה-GRI נמצא בסוף דו"ח זה, בעמודים 68-74.

היקף הדיווח

לתעשייה האווירית פעילות עסקית וכלכלית גלובלית, כאשר מרבית פעילויות הניהול והייצור שלה מתקיימות בישראל. נתונים כספיים רלוונטיים המפורטים בדו"ח זה תואמים את תקופת הדו"ח הכספי של התעשייה האווירית לשנת 2022, בין ה-1 לינואר ל-31 בדצמבר, ונוגעים לפעילות הגלובלית של החברה. אלא אם כן צוין אחרת, כל נתוני הקיימות (למעט הכספיים) הנכללים בדו"ח זה, חלים על פעילויות התעשייה האווירית ואתריה בישראל בלבד, ומשקפים איגום של כלל המידע מאתרים אלו. במקרים מסוימים, מידע רלוונטי נמסר עבור אתרים מסוימים בלבד, ועובדה זו מצוינת בסמוך לו. כמו כן, אלתא מערכות בע"מ הכלולה בדו"ח זה הינה בעלות מעמד כפול מעצם פעילותה הן כחטיבה הן כחברת-בת.

דו"ח זה נכתב במלואו בעברית, וגרסה מלאה של הדו"ח זמינה גם בשפה האנגלית. הדו"חות זמינים באתר החברה.

שינויים במידע מדו"חות קודמים (restatements)

שינויים במדידה או בהגדרות: נתוני צריכות הדלק הסילוני לשנים 2020-2021 משקפים כעת צריכה ישירה של התעשייה האווירית. הירידה ביחס לנתונים קודמים עומדת על 70%.

שינויים מהותיים בדיווח

אין שינויים בדיווח מדו"חות קודמים.

דבר יו"ר הדירקטוריון

2-22

הסתכלותעל העולם ואשר בו מתוך ראי הקיימות הינה חיונית והכרחית לכל חברה הרואה עצמה מובילה במשק המקומי והבינלאומי. כחברה ממשלתית הפועלת בעולם העסקי אנו מחויבים לנושאי הקיימות ומשמשים דוגמא להובלה ויישום של תוכניות אסטרטגיות אשר באות בהלימה עם יעדי פיתוח בר-קיימא של האו"ם (SDGs).

אני שמח להציג בפניכם את דו"ח הקיימות השנתי השמיני במספר של התעשייה האווירית שישקף לכל קורא את רמת הרצינות אותה אנו מעניקים לנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG). הדו"ח מפרט את הדרכים השונות בהן מתקיימים תהליכים חוצי-חברה, ואת המעקב המתבצע על ידי ועדת קיימות, ממשל תאגידי וקידום אוכלוסיות מגוונות של הדירקטוריון,אשר מנחה ומתווה את ציפיותינו בנושאים אלו.

בשנת 2022, התעשייה האווירית נחלה הישג משמעותי נוסף בשיא היסטורי של מכירות, ותשלום דיבידנד לבעלים שלנו – אזרחי מדינת ישראל, דיבידנד שהוביל באופן ישיר לירידת מחירי הדלק וכל אזרח הרגיש זאת בכיסו. לראשונה בתולדות תעשייה אווירית, שיתפנו את העובדים בחלוקת רווחים כתקדים אותו אנו מתכוונים לשמור כחלק מתפיסתנואת העובדים כשותפים. עמדנו בהצלחה ביעדים העסקיים ובהתחייבויות מול לקוחותינו ושותפינו בשווקים הצבאיים והאזרחיים, בישראל ובעולם, ובהספקת מוצרים ושירותים בטוחים, אמינים ויעילים מהמעלה הראשונה. למול המשך האתגרים הגלובליים של אי יציבות גיאופוליטית והפרעות בשרשראות האספקה, היינו נחושים לשמר את סדר העדיפויות העסקיות תוך המשך השקעה בצמיחה ארוכת-טווח ופיתוח בר-קיימא. אלו הובילו אותנו לשנה נוספת בה שמרנו את דירוג "פלטינום פלוס" במדד מעלה לאחריות תאגידית בעסקים, בבורסה לניירות ערך בתל אביב.

המשכנו בפעילותנו, התורמת לששת היעדים לפיתוח בר-קיימא ב-2030 של האו"ם (SDGs) הרלוונטיים ביותר לליבת העשייה שלנו, כחלק מיישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. באמצעות שיתוף פעולה ושותפות פתוחה עם גופי ממשל, עסקים ועמותות בארץ ובחו"ל, אנו ממשיכים ללמוד וליצור פרקטיקות טובות יותר, לשפר את ביצועינו הסביבתיים והחברתיים ולנהוג באחריות. אנו נמשיך בכל אלו גם במסגרת גיבוש תכנית אסטרטגית לקיימות לשנת 2030.

אדגיש כי אחריות סביבתית הינה האחריות המשמעותית ביותר הנמדדת לדורות, גם אל מול אחריות עסקית הנמדדת לשנים ספורות קדימה. כל שנעשה עכשיו הינו למען דור העתיד, מוטלת עלינו אחריות לאומית ליישם את מלאכתנו ולהשאיר עולם טוב יותר.

עם כניסתנו לשנה ה-70 להיווסדה של התעשייה האווירית, אני גאה ונרגש להיות חלק מהפלא הטכנולוגי הישראלי הזה, אשר ממשיך בעבודה חלוצית בתעשיית התעופה, החלל והביטחון. אני גאה בעובדי ועובדות החברה, במסירות, במומחיות, ביצירתיות ובמאמץ המתמשך והיציב המאפשר להרחיב את פעילותנו בעולם ולבסס אמון מול לקוחותינו, לצד מחויבות לביטחון ישראל ועתידה. אני משוכנע כי אנו נמשיך לבנות על בסיס איתן זה בהמשך מסענו.

עמיר פרץ

יו"ר דירקטוריון התעשייה האווירית לישראל

דבר המנכ"ל

2-22

אני שמח לחלוק את דוח הקיימות השמיני ברציפות של התעשייה האווירית, הפורס את ביצועינו לשנת 2022. כבכל שנה, אנו מפרסמים דוח זה בסמיכות לדוחות השנתיים באופן המבטא את מחויבותנו לפרקטיקת דיווח עדכני ואת היות נושאי הקיימות גורם אסטרטגי התורם להצלחת החברה בטווח הארוך. קבלת החלטות אחראית היא הבסיס לממשל תאגידי איתן, המבטיח שקיפות, לקיחת אחריות והתנהלות אתית. כך מתאפשר לנו לשקול באופן מחושב ואחראי את דרישות כלל מחזיקי העניין שלנו, ובכלל זה העובדים, הלקוחות, השותפים העסקיים, הספקים והקהילות שבהן אנו פועלים.

2022 היא השנה הרביעית ליישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023 של החברה. תכנית זו גובשה במטרה למקד את מאמצינו מול יעדי קיימות מוגדרים, אשר עולים בקנה אחד עם יעדי פיתוח בר-קיימא של האו"ם (SDGs). השנה המשכנו להתקדם בכל היעדים הנוגעים לאופן בו אנו מעסיקים, פועלים, מחדשים וצומחים, לצד חיזוק מנהיגותנו הטכנולוגית.

שנה זו היתה המוצלחת ביותר ב-70 שנות קיומה של החברה, עם דיבידנד של 655 מיליון ₪ למדינת ישראל. המשכנו לייצר מוצרים ושירותים מצוינים לשווקי התעופה והביטחון שהסתכמו במכירות של מעל 4.9 מיליארד דולר ורווח נקי של 213 מיליון דולר. בנוסף, הוצאת רכש "כחול-לבן" של החברה עלה ל-63%. בהיבט החברתי, המשכנו לקדם נושאי גיוון, הכלה והוגנות מגדרית בתעסוקה. אנו מאמינים כי מקום עבודה מכיל ומעצים, מקדם חדשנות, פרודוקטיביות ופרקטיקות ניהול טובות יותר. יוזמת "ביה"ס למנכ"ליות העתיד" שהושקה ב-2022 תאפשר ליותר נשים להשתלב בצמרת הניהולית של התעשייה האווירית ובתעשייה הביטחונית בישראל. בנוסף, עמדנו ביעד שקבענו למעורבות בקהילה, בו 10% מהעובדים התנדבו 10 שעות במהלך השנה על מנת להנגיש את מקצועות המדעים, המתמטיקה וההנדסה לנוער, ולעודד את השתלבותם במקצועות התעופה והחלל. בהיבט הסביבתי, המשכנו למקד מאמצים להפחתת השפעות סביבתיות, ובכלל זה חיסכון והתייעלות אנרגטית והפחתת גזי חממה, שיפור פרקטיקות ניהול הפסולת וקידום מוצרים ושירותים מקיימים יותר.

במבט קדימה, אנו מפתחים את התכנית האסטרטגית לקיימות 2030, אשר תציג יעדי קיימות שאפתניים יותר ותגדיר את הפעולות שיסייעו להשגתם. התהליך יתבצע בשותפות עם מחזיקי העניין על מנת לשקול את הציפיות והתובנות במסגרת תהליכי האסטרטגיה.

לסיכום, אני גאה בהישגי הקיימות של שמונה השנים האחרונות, פרי עבודתם הקשה והמסורה של עובדי ועובדות התעשייה האווירית, הנכס החשוב ביותר שלנו, אשר משקיעים ביצירת הפתרונות והשירותים הטובים ביותר תוך יצירת אמון וצמיחה בת-קיימא מול מחזיקי העניין שלנו. אנו נרגשים מההזדמנויות והאתגרים הניצבים לפתחנו, ואני בטוח כי התקדמותנו בנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) המהותיים לארגון ולמחזיקי העניין ימשיכו לבסס את תפקידנו כחברת תעופה ובטחון מובילה גם בעתיד.

בועז לוי

מנכ"ל התעשייה האווירית לישראל

Rosh
Ha 'Ayin
cistern
335
(205)
WA
ruins
cisterns
135
ruin

אסטרטגיה וייצירת ערך

הארגון שלנו

2-1 | 2-2 | 2-6

התעשייה האווירית לישראל (IAI) היא חברת תעופה, חלל והגנה, וחברת המו"פ הגדולה בישראל, המספקת טכנולוגיות ומערכות חדישות ביותר בכל התחומים: ים, אוויר, יבשה, חלל וסייבר, לשווקים צבאיים ומסחריים. אנו מפתחים ומספקים פתרונות ושירותים מקיפים ללקוחות ברחבי העולם במשך כמעט שבעה עשורים, ומאפשרים להם לעמוד ביעדי הביטחון והמסחר הייחודיים שלהם. החברה הוקמה בלוד בשנת 1966. טרם הקמתה התבצעה פעילותה במסגרת יחידת סמך של משרד הביטחון, אשר הוקמה בשנת 1953. בשנת 2007 שונה שם החברה ל-Israel Aerospace Industries באנגלית.

מטה התעשייה האווירית ממוקם בשדה התעופה בן גוריון בלוד, ומפקח על שמונה אתרים ברחבי ישראל. התעשייה האווירית היא המעסיקה הגדולה ביותר של מהנדסים בישראל, 22% מהם הן נשים. התעשייה האווירית מקיימת מעל 30,000 משקי בית בפריסה ארצית, בכל מעגלי התעסוקה.

ניהול קיימות בתעשייה האווירית

2-9 | 2-12 | 2-13 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

ניהול הקיימות בתעשייה האווירית הינו חוצה-ארגון וכולל את כל החטיבות, המפעלים, תהליכי המו"פ והייצור. התכנית מנוהלת בסדר היררכי, כאשר בראש עומדת ועדת ממשל תאגידי, קיימות וקידום נשים ואוכלוסיות מגוונות של הדירקטוריון, המנחה את ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות של ההנהלה, בראשות הסמנכ"ל לתפעול, רכש ולוגיסטיקה. ועדת ההיגוי, בתורה, מפקחת על מינהל קיימות ואחריות תאגידית. ועדת הדירקטוריון אחראית, בין היתר, על אישור דו"חות הקיימות של החברה. באמצעות סמכויות אלו, אנו יוצרים תכניות עבודה בנות-מדידה ומעקב, ובכך מכוונים את העשייה האסטרטגית של החברה בנושאי הקיימות המהותיים לה.

תכנית ניהול הקיימות של החברה היא נגזרת ישירה של מדיניות הקיימות, אשר בתורה משקפת את הנושאים המהותיים (עמוד 15). מדיניות זו מכתיבה את המיקוד עבור ההנהלה הבכירה, את הפעילות האסטרטגית של מינהל קיימות ואחריות תאגידית, ואת היעדים והמטרות של כלל היחידות הארגוניות הפועלות לקידום נושאי הקיימות (כדוגמת משאבי אנוש, כספים, רכש ולוגיסטיקה, מערך תנופה ועוד). מינהל קיימות ואחריות תאגידית מאגד דוחות התקדמות של היחידות הארגוניות ומדווח בחזרה לועדת ההיגוי הבכירה לקיימות של ההנהלה ולועדת ממשל תאגידי, קיימות וקידום אוכלוסיות מגוונות של הדירקטוריון, בכל רבעון. התכנית תומכת ביעדים העסקיים ארוכי-הטווח של החברה ונבחנת על בסיס שנתי על ידי הנהלת החברה וועדת הקיימות של הדירקטוריון, על מנת להבטיח את שלמותה ואת האפקטיביות שלה.

על מנת להשיג את יעדינו, ולענות על ציפיות מחזיקי העניין של החברה בהיבטי שקיפות ונגישות למידע, נשענת התכנית על מגוון רחב של נושאים ומדדים כמותיים הנמדדים לאורך השנה באופן שיטתי. כפועל יוצא של תהליך המהותיות וההתקדמות ביישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023, אנו שואפים להוסיף בכל שנה נושאים נוספים אשר הבשילו בתהליך המעקב והבקרה הפנים-ארגוניים,כפוטנציאל להרחבת הדיווחים הציבוריים. דוגמאות לתהליכים ונושאים שהתווספו לדיווחי החברה עד למועד פרסום זה כוללים את גיבוש התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023 ודיווחים ציבוריים במגוון מנגנונים כדוגמת מנגנון הדיווח הבינ"ל CDP אקלים, מערך הדיווח הוולונטרי של המשרד להגנת הסביבה לפליטות גזי חממה, דירוג מעלה בבורסה לניירות ערך בתל אביב, ותמיכה ביעדי פיתוח בר-קיימא 2030 של האו"ם.

מחזיקי העניין של התעשייה האווירית

2-29 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

אנו פועלים באופן יזום ושוטף לפיתוח מערכות יחסים מבוססות אמון עם מחזיקי העניין הפנימיים והחיצוניים שלנו, ובכלל זה העובדים, הלקוחות, השותפים העסקיים, הספקים והקבלנים, נציגי הרשויות, הארגונים האזרחיים והקהילות הסמוכות לאתרי החברה. אנו מנהלים את מערכות היחסים האלו באמצעות מגוון גישות ותהליכים. בשנת 2022 המשכנו לפתח ערוצי שיח חדשים, ולחזק תהליכים אשר נבנו בשנים קודמות, במטרה להמשיך ולקדם שיתופי פעולה, למידה ושיפור על בסיס תובנות בעלות-ערך על הנושאים המהותיים והביצועים שלנו.

מחזיקי העניין	פנימי/חיצוני	נושאים מהותיים לשיח	אמצעי השיח
מדינת ישראל (בעלים)	חיצוני	כל הנושאים המהותיים (עמוד 15)	דו"חות שנתיים; פגישות
רשויות רגולטוריות (כולל היבטי ציות סביבתי וחברתי)	חיצוני	כל הנושאים המהותיים (עמוד 15)	דו"חות שנתיים; פגישות; סמינרים וימי עיון משותפים; ביקורים וביקורות באתרי החברה; פורומים מקצועיים
עובדים, משפחות העובדים, גמלאים	פנימי	כל הנושאים המהותיים (עמוד 15)	אינטרה-נט; אתר אינטרנט חיצוני; אפליקציית #wearelAI; רשתות חברתיות; פורומים והתכנסויות; אירועי חברה; סקרים; שולחנות עגולים
חברי הדירקטוריון והנהלה בכירה	פנימי	כל הנושאים המהותיים (עמוד 15)	סקרי הנהלה; הדרכות מקצועיות; ועדות היגוי; סקרים; שולחנות עגולים
לקוחות	חיצוני	ממשל תאגידי ואתיקה עסקית; אחריות מוצר ושירות לקוח; חדשנות טכנולוגית; ציות לחוק; ביצועים כלכליים ופיתוח עסקי; אנרגיה ופליטות; ניהול סביבתי; אחריות בשרשרת האספקה; הגנת סייבר ואבטחת מידע; תחרותיות; המשכיות עסקית	דו"חות שנתיים; תערוכות וכנסים טכניים; ביקורים וביקורות באתרי החברה; סקרים; פגישות; סמינרים וימי עיון משותפים; רשתות חברתיות; אתר אינטרנט חיצוני
ספקים וקבלנים	חיצוני	אחריות בשרשרת אספקה; מניעת שוחד ואנטי-שחיתות; ניהול סביבתי; בטיחות וגהות תעסוקתית; הגנת סייבר ואבטחת מידע; המשכיות עסקית	אתר אינטרנט חיצוני; פגישות; סמינרים וימי עיון משותפים; ביקורות אתר; הדרכות ספקים; כנסי ספקים; סקרים

משקיעים ומחזיקי עניין בנושאים פיננסיים	חיצוני	כל הנושאים המהותיים (עמוד 15)	דו"חות שנתיים; פגישות; אתר אינטרנט חיצוני
קהילות סמוכות-גדר	חיצוני	השפעה על מדינת ישראל; אימפקט חברתי; אנרגיה ופליטות; ניהול סביבתי; פסולת ושפכים; השפעה כלכלית עקיפה	אתר אינטרנט חיצוני; שותפויות; יוזמות התנדבות מקומיות; פגישות; שולחנות עגולים; סקרים; רשתות חברתיות
שותפויות מקומיות ובינלאומיות ואיגודים מקצועיים	חיצוני	חדשנות טכנולוגית; ניהול סביבתי; אימפקט חברתי; ציות לחוק; הגנת סייבר ואבטחת מידע; אנרגיה ופליטות; פסולת ושפכים	שותפויות; פורומים וועדות מקצועיות וטכניות; כנסים וימי עיון משותפים; אתר אינטרנט חיצוני
אקדמיה	חיצוני	חדשנות טכנולוגית; השפעה על מדינת ישראל	שותפויות; כנסים טכניים; התמחויות אקדמיות ותארים מתקדמים; פרויקטי פיתוח משותפים
ארגונים אזרחיים	חיצוני	השפעה על מדינת ישראל; אימפקט חברתי; אחריות בשרשרת האספקה; מניעת שוחד ואנטי-שחיתות; אנרגיה ופליטות; ניהול סביבתי; פסולת ושפכים; חדשנות טכנולוגית; גיוון, הכלה והוגנות מגדרית	סקרים; פגישות; כנסים וימי עיון משותפים; רשתות חברתיות; אתר אינטרנט חיצוני; סקרים; שולחנות עגולים
הדורות הבאים	פנימי/חיצוני	השפעה על מדינת ישראל; חדשנות טכנולוגית; ניהול ההון האנושי	פורומים לאומיים לתכנון ארוך-טווח; פרויקטים של אימפקט חברתי

שותפויות אסטרטגיות

2-28 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

התעשייה האווירית חברה ושותפה פעילה במגוון פורומים, אגודות ויוזמות שונות, ברמה המקומית והבינלאומית, אשר מקדמות שיתופי פעולה וידע בזיקה לנושאים המהותיים שלנו. קשרים חשובים אלו מסייעים לנו בתהליכי הגיבוש וההטמעה של מסמכי מדיניות ותהליכים עסקיים אחראיים. במהלך שנת 2022 המשכנו לחזק שותפויות אלו כחלק אינטגרלי מתהליכי ניהול הקיימות וההמשכיות העסקית של החברה.

בישראל

כמעסיק הממשלתי הגדול בישראל, אנו נוטלים חלק, ובמקרים מסוימים מובילים מאמצים חשובים לקידום בפרויקטים סביבתיים וחברתיים. עם שותפינו נמנים התאחדות התעשיינים בישראל (קבוצות מקצועיות ובנושאי סביבה); מכון התקנים לישראל; האיגוד הישראלי להנדסת מערכות; לשכת המהנדסים, האדריכלים והאקדמאים במקצועות הטכנולוגיים בישראל; צוות החשיבה של המגזר העסקי והממשלה לקידום כלכלה תחרותית דלת פחמן; הפורום לאחריות תאגידית ברשות החברות הממשלתיות; הפורום לאחריות תאגידית של לשכת המסחר ישראל-אמריקה; הפורום הכלכלי-חברתי של נשיאות המגזר העסקי; מערך הדיווח הוולונטרי לגזי חממה של המשרד להגנת הסביבה ועוד.

ארגון מעלה

ארגון הגג לחברות בישראל, הפועל לקידום נושאים של אחריות תאגידית בעסקים ומייסד מדד מעלה בבורסה לניירות ערך. בשנת 2022 שמרה התעשייה האווירית על דירוג מעלה "פלטינום פלוס', הדירוג הגבוה ביותר לחברות במדד זה.

International Aerospace Environment Group

איגוד מסחרי בינלאומי אשר נוסד בידי חברות התעופה וההגנה הגדולות בעולם, ומתמקד בציות לדרישות רגולטוריות עתידיות בנושאי איכות הסביבה. האיגוד מקדם מאמצים משותפים להפיכת שרשרת הערך של הסקטור למקיימת יותר, להפחתת סיכונים אפשריים ולהפיכת מוצרי החברות לידידותיים יותר לסביבה. כמשתתפת ישראלית יחידה באיגוד זה מאז 2013, התעשייה האווירית פעילה במגוון קבוצות עבודה כגון דיווח חומרים בשימוש לאורך שרשרת האספקה, יישום מערכות ניהול סביבתיות, פיתוח קווים מנחים ייחודיים לדיווח גזי חממה , ולאחרונה ניהול היבטי ESG.

International Forum on Business Ethical Conduct

הפורום הבינלאומי לחברות בסקטור התעופה וההגנה, המקדם עקרונות גלובליים וסטנדרטים בנושא אתיקה עסקית, וכולל שיתוף ידע ופרקטיקות מומלצות. התעשייה האווירית הצטרפה לפורום בשנת 2021.

ניהול סיכוני ESG

2-12

סיכוני סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG) והשפעותיהם נכללים בסקר הסיכונים התקופתי של החברה (עמוד 37). אלו מפוקחים באופן שוטף על ידי וועדת ההיגוי לקיימות של ההנהלה הבכירה, ועל ידי וועדת ממשל תאגידי, קיימות וקידום אוכלוסיות מגוונות של הדירקטוריון. מינהל קיימות ואחריות תאגידית מבצע מעקב ובחינה שוטפים אחר מכלול ההשפעות הנגזרות מהנושאים המהותיים מול פעילותה העסקית של החברה, מוביל תהליכי שיפור ומוכנות מול מנהלי החטיבות והמפעלים, ומסייע למינוף הזדמנויות לערך משותף מול מחזיקי עניין פנימיים וחיצוניים. במהלך 2022 ביצעה החברה לראשונה סקר סיכוני אקלים בהתייחס לסיכוני מעבר לכלכלה דלת-פחמן וסיכונים פיזיים (עמוד 60).

מידע על מכלול סיכוני המפתח התאגידיים נמצא בסעיף 29 בחלק הרביעי בדו"ח הכספי השנתי של החברה לשנת 2022 (בעברית), עמודים 128-141. בטבלה להלן מוצגים סיכונים עיקריים בנושאי ESG, אשר עלולה להיות להם השפעה פוטנציאלית על פעילותנו העסקית.

נושא הסיכון	השפעה פוטנציאלית	מנגנונים ארגוניים לניהול והפחתת ההשפעה
התמודדות עם אירועי חירום וקיצון	פגיעה באנשים וציוד, שיבוש פעילות עסקית, אי עמידה ביעדים ואספקות, אובדן הזדמנויות	ניהול סיכונים (עמוד 37), המשכיות עסקית (עמוד 27)
אבטחת מידע וסייבר	שיבוש פעילות עסקית, השבתת מערכות, אובדן מידע, פגיעה ביטחונית, זליגת מידע לרבות מידע מסחרי רגיש ואישי רגיש	הגנת סייבר ואבטחת מידע (עמוד 38)
התפתחויות רגולטוריות בנושאי ESG (מקומי ובינלאומי)	השקעות תשתית לטובת עמידה בדרישות רגולטוריות, איסור או הגבלת שימוש בחומרי גלם ספציפיים במוצרי החברה	ציות לחוקים ותקנות בנושאי סביבה (עמוד 56), ציות לחוקים ותקנות בנושאי חברה וכלכלה (עמוד 35)
ניהול ההון האנושי מול שוק העבודה הנוכחי והמתפתח	תחרותיות בגיוס ושימור ההון האנושי בהלימה לצרכי החברה	קריירה בתעשייה האווירית (עמוד 43)
סיכוני אקלים (סיכוני מעבר וסיכונים פיזיים)	השפעה בטווח הבינוני והארוך על פעילות עסקית ושרשרת האספקה כתוצאה משינויים בעלויות משאבים ובמיסוי, וכתוצאה ממגמות מזג אוויר קיצוני	פליטות גזי חממה (עמוד 60), המשכיות עסקית (עמוד 27), מו"פ סביבתי (עמוד 62)

מהותיות

2-14 | 3-1 | 3-2 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

הנושאים המהותיים של החברה משוקפים במדיניות הקיימות של החברה, ומהווים את הבסיס המנחה לתכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023.

בתהליך המהותיות המלא שבוצע ב-2019, ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות קבעה את המטרות והיעדים של התהליך. לאחר מכן, נושאים מהותיים קיימים ומתפתחים נבחנו על בסיס מסמכים ונהלים פנימיים, תובנות מחברות עמיתות, יוזמות וסטנדרטים בינ"ל לקיימות, יעדי פיתוח בר-קיימא של האו"ם, מידע סקטוריאלי ספציפי, סקרי מדיה ועוד. תהליך זה הניב רשימה של 36 נושאים מהותיים. תהליך דירוג בוצע על בסיס סקרי עובדים פנימיים וראיונות עם מחזיקי עניין חיצוניים, כדוגמת נציגי רגולציה. הנושאים המהותיים דורגו על בסיס פקטורים פנימיים וחיצוניים, ואושררו על ידי ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות (ראו דו"ח קיימות לשנת 2019 באתר החברה).

מאז ביצוע התהליך המלא, ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות אישררה מחדש בכל שנה את רשימת הנושאים המהותיים, בהתבסס על הערכה שוטפת של השפעות החברה בנושאי ESG. בכל ישיבה רבעונית, הועדה סוקרת את התקדמות החברה מול יעדי התכנית האסטרטגית, לצד נושאים חדשים ומתפתחים הדורשים הערכות השפעה וקבלת החלטות. נושאים אלו נובעים מרב-שיח מחזיקי העניין בערוצים השונים (עמודים 11-10), המנוטרים אקטיבית בידי מנהל קיימות ואחריות תאגידית. ברוב המקרים, הנושאים המהותיים הקיימים כוללים התייחסות למגמות מתפתחות אלו, כך שההערכה מובילה להרחבה או התאמה מחדש של הפעילויות בתכנית האסטרטגית. במקרה שנושא שעולה לא כלול בנושאים המהותיים הקיימים, מתבצע תהליך שיטתי עם מחזיקי עניין רלוונטיים, על מנת לבחון הוספה של הנושא למהותיות (כפי שהתרחש ב-2020 עם הנושא המהותי של "המשכיות עסקית").

משום שליבת מוצריה, שווקיה ופעילותה של החברה, וכן עיקרי האסטרטגיה העסקית החדשה שלה שהחלה בשנת 2019, נותרו ללא שינוי, אישרה ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות את רשימת הנושאים המהותיים הקיימים בשנת 2022, עם שני שינויים. הנושא המהותי הקרוי "גיוס עובדים ושימור טאנלטים" הוכפף לנושא המהותי "ניהול ההון האנושי". בנוסף, הנושא המהותי "גיוון, הכלה והזדמנות שווה" הוחלף ב"גיוון, הכלה והוגנות מגדרית", בהלימה לפורום הוגנות מגדרית החדש שהוקם בחברה, ולפעילותו.

חפשו את סימון ה-MT!

הסימון נמצא בכל חלק בדו"ח המתייחס לנושא מהותי המנוהל באופן אסטרטגי בחברה.

תחום	נושא מהותי	פירוט בדוח	יעדי האו"ם
סביבה	אנרגיה ופליטות	58-60	
	ניהול סביבתי	56-57	
	פסולת ושפכים	59, 61	
חברה	אימפקט חברתי	48-49	
	בטיחות, בריאות וגהות תעסוקתית	45-46	
	גיוון, הכללה והוגנות מגדרית	44	
	ניהול ההון האנושי	42	
ממשל תאגידי	אנטי-שחיתות ומניעת שוחד	35	
	הגנת סייבר ואבטחת מידע	38	
	ממשל תאגידי ואתיקה עסקית	32-34, 36	
	ציות לחוק	35	
	תחרותיות	38	
כלכלה	אחריות בשרשרת האספקה	26-27	
	אחריות מוצר ושירות לקוח	24-25	
	ביצועים כלכליים ופיתוח עסקי	20	
	המשכיות עסקית	27	
	השפעה כלכלית עקיפה	27	
	השפעה על ישראל	27	
	חדשנות טכנולוגית	23-24, 62	

התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023

הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

בשנת 2019 החלה החברה ביישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023, אשר גובשה בהתייחס למספר רב של מקורות בתהליך מתודולוגי, על מנת להבטיח כי המיקוד העסקי נמצא בהלימה להתפתחויות של יוזמות מקומיות ובינלאומיות בנושאי הקיימות. התכנית מתבססת על שלוש רמות יישום, מעקב ובקרה של הנגזרת השנתית למימוש עבור כל אחד מהנושאים המהותיים (עמוד 15).

ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות ומינהל קיימות ואחריות תאגידית מנהלים מעקב על הרוב המכריע של היעדים והמדדים בתכנית. ועדת הדירקטוריון מפקחת באופן ישיר על חמישה יעדים אסטרטגיים (ראו טבלה).

חפשו את סימון ה-SP!
הסימון נמצא בכל חלק בדו"ח המתייחס להתקדמות שעשינו השנה במסגרת יישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023.

חזון 2023 (מדדים ופעולות לדוגמה)	עדכון 2022	מידע נוסף (עמודים)
10% חיסכון בחשמל באופן חוצה-ארגון	יעד שנתי הושג	63
100% מהספקים האסטרטגיים מוערכים לביצועי קיימות	המשך התקדמות ליעד	26-27
35% מסה"כ קליטת עובדים חדשים הן נשים (מקצועות ליבה טכנולוגיים)	המשך התקדמות ליעד	50-51
30% מסה"כ קליטת עובדים חדשים הן נשים (כל המקצועות)	יעד שנתי הושג	50-51
5% עליה שנתית בקליטות אוכלוסיות מגוונות	יעד שנתי הושג	50-51
10% הפחתה שנתית בקצב תאונות בטיחות	יעד שנתי הושג	53

[1] היעדים שהושגו עבור שילוב אנרגיה מתחדשת בחברה ומעבר לתקן בטיחות ISO 45001 הוסרו מהטבלה ב-2022.

תמיכה ביעדי האו"ם
לפיתוח בר-קיימא 2030

בשנת 2015 השיקה מליאת האו"ם 17 יעדי פיתוח בר-קיימא (Sustainable Development Goals) במטרה להפוך את הקיימות לאג'נדה עולמית מאחדת עד 2030. מתוך יעדים אלו זיהתה התעשייה האווירית שישה יעדים רלוונטיים ומהותיים לפעילות העסקית של החברה, ותרומתנו לכל אחד מיעדים אלו נמדדת על בסיס שנתי. תחת כל אחד משש היעדים מצוינות גם המטרות הספציפיות (targets) אליהן מתייחסת העשייה בחברה.

יעד האו"ם	מטרות האו"ם	תמצית תרומת החברה
 להבטיח חינוך איכותי כוללני ולקדם הזדמנויות למידה לכולם לכל החיים.	מטרה 4.3: עד שנת 2030, להבטיח גישה שוויונית לכל הנשים והגברים לחינוך בר השגה טכני, מקצועי, על תיכוני, כולל אוניברסיטאי. מטרה 4.4: עד שנת 2030, להגדיל באופן משמעותי את מספר הצעירים והמבוגרים, בעלי המיומנויות רלוונטיות, ובכלל זה יכולות טכניות ומקצועיות, שהם מועסקים כעובדים במשרות מכובדות והתמחויות	אסטרטגיית האימפקט החברתי שלנו מתמקדת בפיתוח ההון האנושי הטכנולוגי של המחר בעולמות התעופה והחלל, בדגש על שוויון מגדרי. אסטרטגיה זו מיושמת, בין היתר, בפעילויות משותפות עם מגוון עמותות לחינוך טכנולוגי והובלת היבטי גיוון תעסוקתי ושוויון מגדרי במסגרת שיתופי הפעולה עם הפורום הכלכלי-חברתי בישראל. בנוסף, מפעילה החברה בית ספר מקצועי בתחומה, חלק מרשת אורט, המשלב לימודים קונבנציונליים עם תכנית שבועית של העסקה מעשית. ההכשרה הבית-ספרית מבוססת על שלוש התמחויות: מכונאות מטוסים, מערכות אלקטרוניקה וחשמל וכטב"מ.
 השגת שוויון בין המינים והעצמת כל הנשים והנערות.	מטרה 5.1: מיגור כל צורות האפליה כנגד נשים ונערות בכל מקום. מטרה 5.5: הבטחת השתתפות נשית מלאה ויעילה והזדמנויות שוות להנהגה נשית בכל רמות קבלת ההחלטות בחיים הפוליטיים, הכלכליים והציבוריים	התעשייה האווירית מקדמת סביבת עבודה מגוונת ומכילה, ותעסוקהשוות הזדמנויות. תכנית השוויון המגדרי שלנו נבנתה על מנת להגדיל את אחוז הנשים ביחס לכלל אוכלוסיית העובדים והעובדות, הן במקצועות הליבה (מומחיות טכנולוגית) והן במכלול המקצועות הקיימים. בנוסף, תכניות האימפקט החברתי של החברה, כדוגמת "מהנדסות העתיד" מתמקדות בהעצמת נערות ונשים ובעידודן לבחור במסלולי אקדמיה טכנולוגיים, הנדסיים ומדעיים.

יעד האו"ם	מטרות האו"ם	תמצית תרומת החברה
 לקדם צמיחה כלכלית מתמשכת, מקיפה ובת קיימא.	מטרה 8.1: שימור הצמיחה הכלכלית לנפש בהתאם לנסיבות הלאומיות. מטרה 8.2: השגת שיעור גבוה יותר של פריון כלכלי באמצעות גיוון, שדרוג טכנולוגי וחדשנות, ובכלל זה באמצעות מתן דגש למגזרים של הוספת ערך ותמריצים לעבודה. מטרה 8.4: שיפור מתמיד עד שנת 2030 של יעילות המשאבים הגלובאליים בצריכה ויצירה, ושאיפה לבצע הבחנה בין צמיחה כלכלית לבין פגיעה בסביבה בהתאם לתכנית ה-10 שנתית לצריכה ברת קיימא ויצרנות בהובלת המדינות המפותחות. מטרה 8.5: עד שנת 2030, להשיג תעסוקה מלאה ויצרנית ועבודה הוגנת לכל הגברים והנשים, ובכלל זה לצעירים ואנשים בעלי מוגבלויות, ותשלום שווה לעבודה בעלת ערך שווה. מטרה 8.8: הגנה על זכויות העובדים וקידום סביבת עבודה בטוחה ומוגנת עבור כל העובדים, ובכלל זה מהגרים, במיוחד נשים מהגרות, והעובדים העובדים בעבודות מסוכנות.	עובדי ועובדות התעשייה האווירית הם לב הארגון שלנו, הפועלים מעל ומעבר על מנת ליצור ערך עסקי באמצעות הישגים ומוצרים חדשניים. כאחד מהמעסיקים הגדולים במשק הישראלי, אנו שואפים לספק הזדמנויות תעסוקה ארוכות-טווח ויציבות, לצד יצירת סביבת עבודה אתית, בטיחותית ומעצימה. אנו משקיעים רבות בפיתוח המקצועי של עובדינו ומקדמים גיוון והכללה תעסוקתיים. בנוסף, משקיעה החברה במערכות ניהול סביבתי ופיתוח תשתיות המקדמות צמיחה עסקית בראייה סביבתית במשק, כדוגמת כלכלה מעגלית.
 בניית תשתיות חסינות, קידום תיעוש מכליל ובר-קיימא וטיפוח חדשנות.	מטרה 9.4: עד שנת 2030, שדרוג התשתיות ושיפור התעשיות על מנת להפוך אותן ליותר ברות קיימא, לצד גידול ביעילות השימוש במשאבים ואימוץ נרחב של טכנולוגיות נקיות וידידותיות לסביבה והליכים תעשייתיים, כל המדינות לוקחות חלק בהתאם ליכולות שלהן בהתאמה. מטרה 9.5: שיפור המחקר המדעי, שדרוג היכולות הטכנולוגיות של המגזר התעשייתי בכל המדינות, במיוחד במדינות מתפתחות, ועד שנת 2030 עידוד מו"פ חדשני והגדלת מספר עובדי המו"פ לכל מיליון אנשים והוצאות המו"פ של המגזר הפרטי והציבורי.	התעשייה האווירית מתחזקת ומשדרגת את הנכסים והתשתיות שברשותה, ומבטיחה כי כל אתריה התפעוליים עומדים בדרישות תקינה מחמירות של איכות, בטיחות, ניהול סביבתי ואבטחת מידע. החברה מובילה משמעותית בהגשה ורישום של פטנטים ומציעה מגוון פתרונות חדשניים בכל הזירות: חלל, אוויר, ים, יבשה וסייבר.

יעד האו"ם	מטרות האו"ם	תמצית תרומת החברה
 הבטחת ייצור וצריכה אחראיים	מטרה 12.2: עד לשנת 2030, השגת ניהול בר קיימא ושימוש יעיל של משאבי טבע. מטרה 12.5: עד לשנת 2030, הפחתה משמעותית של ייצור האשפה באמצעות מניעה, הפחתה, מחזור ושימוש מחדש. מטרה 12.6: עידוד חברות, במיוחד חברות גדולות וטרנס אטלנטיות, לאמץ נהגים ברי קיימא ולהטמיע מידע בנושא קיימות לתוך מערכות הדיווח שלהן. מטרה 12.8: עד לשנת 2030, להבטיח כי אנשים בכל מקום בעולם הם בעלי המידע הנדרש והמודעות להתפתחות ואורח חיים ברי קיימא תוך הרמוניה עם הטבע.	התעשייה האווירית משקיעה בצמצום טביעת הרגל הסביבתית של תהליכי הייצור שלה, לצד מו"פ סביבתי (Clean Sky , תווים ירוקים ועוד). אנו פועלים להטמעת תכנית ע"ב עקרונות "פיתוח ועיצוב מקיים", ולהגדיל נגישות בזמן-אמת לביצועי הקיימות של החברה על מנת לתמוך בתהליכי שיפור מתמיד וקבלת החלטות תפעוליות.
 נקיטת צעדים משמעותיים ופעולה למלחמה בשינוי האקלים ובהשלכות יו.	מטרה 13.1: חיזוק העמידות והתאמת הקיבולת לסכנות הנוגעות לאקלים ולאסונות טבע בכל המדינות.	החברה מכירה בחשיבות הפעילות בנושא שינוי האקלים ובהשפעותיו הגלובליות. התעשייה האווירית מנהלת תכנית בקרת-פחמן חוצת ארגון, המתמקדת בהפחתת פליטות גזי חממה ומזהמים אחרים, תוך הגדלת יכולות המעקב והדיווח (CDP, המערך הוולונטרי לדיווח גזי חממה של המשרד להגנת הסביבה, ושותפה פעילה ביוזמות חשובות בנושא בסקטור הביטחון והתעופה (IAEG, Clean Sky). התעשייה האווירית אף מקדמת מוצרים חדשניים בעלי ערך משותף, כדוגמת ננו-לווין ונוס לחקר אקלים וכטב"מ לחקלאות מדייקת.

ביצועים כלכליים ופיתוח עסקי

2-1 | 2-6 | 3-3 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

ביצועים כלכליים

מטרות האו"ם: 8.1 | 8.2

התעשייה האווירית לישראל בע"מ הינה "חברה בבעלות ממשלתית מלאה", אשר ממשלת ישראל מחזיקה ב-100% ממניותיה, כמצוין בחוק החברות הממשלתיות - 1975. איגרות החוב של החברה נסחרות בבורסה לניירות ערך בתל אביב החל ממאי 2007, בעוד שמניות החברה אינן רשומות למסחר. הדירקטוריון של החברה מפקח על ביצוע מדיניותו על ידי הנהלת החברה - מנכ"ל החברה והסמנכ"לים.

הדיווחים הכספיים של החברה נעשים בהלימה לדרישות תקן הדיווח ועומדים בדרישות החוק לניירות ערך וחוק החברות הממשלתיות - 1975. ב-31 בדצמבר 2022 החזיקה התעשייה האווירית בצבר הזמנות של 15.6 מיליארד דולר המייצגים 3.1 שנות פעילות. הון החברה הסתכם ב-1,234 מיליון דולר וחוב החברה עמד על 5,688 מיליון דולר.

בשנת 2022 דורגה התעשייה האווירית במקום ה-37 מתוך 100 חברות במדד הבינלאומי לדירוג חברות בסקטור התעופה וההגנה של Defense news.

פיתוח עסקי

מטרת ארגון הפיתוח העסקי בתעשייה האווירית הינה לתמוך בחדירה לשווקים חדשים ולזהות ולפתח תחומים עסקיים חדשים, תוך השאת ערך ומינוף סינרגטיות עם פעילויות החברה. בנוסף, הארגון אחראי על אסטרטגיית הצמיחה החיצונית הממקסמת את התחרותיות של החברה ומיצובה כמובילה משמעותית בתחומי הליבה שלה ובתחומים משיקים נוספים. הכלים המרכזיים בתהליכי הפיתוח העסקי הינם: רכישת חברות (Mergers & Acquisitions); הקמת מיזמים משותפים (Joint ventures); יצירת ערך נוסף באמצעות סינרגיות עסקיות; רכישת טכנולוגיות לפיתוח מתמשך ולתכניות עסקיות חדשניות; ואזרוח טכנולוגיות.

היבטי קיימות בפיתוח עסקי

הזדמנויות למיזוגים ולרכישות ולהשקעה בחברות, מלווים בתהליכי עומק של בדיקות נאותות (due diligence) במגוון רחב של היבטים עסקיים ומשפטיים. היבטי הקיימות נסקרים בתהליכים אלו על מנת להבטיח את עדכניות ושלמות הערכת הסיכונים של עסקאות פוטנציאליות.

מוצרים ושירותים

2-6

צבאי

אוויר

התעשייה האווירית מתמחה במגוון פתרונות ושירותים להגנה אווירית, באספקת כלי טייס למשימות מיוחדות, כלי טייס בלתי מאוישים, מערכות חימוש מונחות, מערכות הגנה מטילים, שדרוגים לכלי טייס בעלי כנף קבועה ומסוקים, ופתרונות מתקדמים ל-ISTAR C4I, ומערכות ניווט.

ים

עם התמחות רבת שנים בים, התעשייה האווירית מספקת מערכות ימיות משולבות, ספינות תקיפה והגנה מאוישות ובלתי מאוישות, מערכות תקיפה, ומערכות הגנה נגד מטוסים וטילים. בנוסף, אנו מספקים גם מערכות סיור ומעקב ימי בעזרת מערך כלי הטייס הבלתי מאוישים שלנו.

יבשה

ממרכזי שליטה, בקרה ותקשורת מתקדמים, דרך מערכות כינון וניווט ועד למערכות תומכות לחימה הכוללות טילים מונחים ופלטפורמות רובוטיות, התעשייה האווירית מספקת את מגוון הפתרונות החדשניים ביותר ללוחמת יבשה בשדה הקרב המודרני.

חלל

התעשייה האווירית, ביתה של תעשיית החלל הישראלית, מהווה נקודה יחידה למענה כולל בכל הנוגע ללווייניים חסכוניים מסדר גודל קטן ובינוני. לרשותנו עומדות 40 שנות ניסיון בטכנולוגיות חלל. התעשייה האווירית מתמקדת במערכות חלל לביטחון לאומי, מדע ומחקר ויישומים מסחריים. אלו כוללים: לווייני תצפית נושאי מטענים מסוגים שונים (EO ו-SAR), לווייני מדע ומחקר, לרבות רכב ירח וננו-לווייניים, לווייני תקשורת, פלטפורמות חלל, תחנות בקרה קרקעיות, מרכזי משימה ויישומים והיצע מלא של תת-מערכות חלל. בנוסף, אנו מציעים גם את טיל השיגור שביט המאפשר שיגור לווייניים מגודל בינוני למסלולי הקפה נמוכים (LEO). לתעשייה האווירית יכולות עצמיות מוכחות לניהול מחזור חיים מלא של פרויקט חלל – החל בדרישות להגדרת משימה, עבור דרך תכנון, ייצור אינטגרציה ובדיקות וכלה בשיגור ובהצבה במסלול ההקפה.

אזרחי

תעופה

חטיבת התעופה של התעשייה האווירית מעורבת בכל ההיבטים של תעשיית התעופה, החל בתכנון ובפיתוח, עבור דרך הנדסה וייצור של מבנים תעופתיים ומטוסים שלמים, וכלה בבדיקות ובאישורים.

במרכז ייצור המטוסים של התעשייה האווירית מתבצעים התכנון, הייצור והאינטגרציה של מטוסי מנהלים מגודל בינוני. התעשייה האווירית מייצרת מטוסים אלה מאפס, החל מעיבוד חומרי גלם למבנה תעופתי ולחלקי מטוס – גוף, זנב וכנפיים. במקביל, מספקת התעשייה האווירית מגוון רחב של מבנים תעופתיים מתקדמים לפלטפורמות שונות. בקווי הייצור שלנו מיוצרים מכלולים של חומרים מרוכבים, חומרים מרוכבי מתכת ועיבודי מתכת עבור המוצרים התעופתיים המובילים בעולם.

בנוסף, חטיבת התעופה מעניקה שירותי תחזוקה מקיפים ואיכותיים לכלי טייס, מנועים ורכיבים, תחת קורת גג אחת. שירותים אלה כוללים תחזוקה כבדה, שינויים ושיפורים, שדרוגי מטוסים אזרחיים וצבאיים, וכן את השירות המוביל בעולם, עם למעלה מ-45 שנות ניסיון, להסבת מטוסי נוסעים למטוסי מטען. קו עסקי בדק MRO מספק רובוט גרירה המחובר לכן הנסע הראשי של מטוסי נוסעים (TaxiBot) המאפשר שליטה על הגורר מתא הטייס ללא הפעלת מנועים. המערכת מוסמכת על ידי רשויות התעופה (FAA & EASA), ותורמת להפחתה של 85% בצריכת דלק ופליטות לאוויר ו- 60% הפחתה ברעש.

סייבר וביטחון לאומי

סייבר

סייבר הוא תחום אסטרטגי עבור התעשייה האווירית. היחידה העסקית בתחום הסייבר של אלתא היא מרכז המצוינות של התעשייה האווירית לפתרונות סייבר המתמודדים עם אתגרים ברמה לאומית העומדים לפתחן של מדינות, תשתיות קריטיות, יחידות אכיפת החוק וכוחות הביטחון. היחידה פיתחה פתרונות ייחודיים להגנה, שמירה, פיקוח, חיזוי, זיהוי, מודיעין ונגישות במרחב הסייבר. הפתרונות כוללים מרכזי התרעת סייבר מוקדמת ברמה הלאומית, אבטחת סייבר למערכות קריטיות למשימה, אבטחת סייבר לתעופה ולימאות, מודיעין סייבר, מערכת חיפוש והצלה סלולרית ופתרונות הגנת סייבר קריטיים. בנוסף, מובילה התעשייה האווירית את מאגד חברות הסייבר הישראלי (IC3), המציע פתרונות מקצה לקצה למרכזי הסייבר הלאומיים; ומאגד סייבר לחברות התעופה הישראליות (IAC3), המתמקד בפתרונות אבטחת סייבר למרחב העסקי של התעופה המסחרית. שתי השותפויות הוקמו בחסות תכנית ייעודית במשרד הכלכלה והתעשייה הישראלי.

ביטחון לאומי

עם מגוון רחב של פתרונות תפעוליים מותאמים, התעשייה האווירית מאפשרת לאתר, למקם ולמקד איומים לציבור במהירות ובאופן מדויק, 24 שעות ביממה, כולל בתנאי מזג אוויר גרועים ותנאי ראות ירודים.

חדשנות ויזמות טכנולוגית

MT | 3-3

מטרות האו"ם: 9.5

החדשנות הטכנולוגית היא בסיס תרבותה של החברה, המניעה את הצלחתה. ארגון טכנולוגיות, חדשנות ומו"פ (CTO) של התעשייה האווירית והיחידות העסקיות ברחבי החברה, מובילים את מאמצי המחקר והפיתוח, התומכים בחזית האסטרטגית של התעשייה האווירית. בחברה המונחית על ידי עקרונות הקידמהוהיצירתיות, הארגון תומך ומוביל מערך של יוזמות המקדמות ומעודדות חדשנות, הן בתוך החברה והן מחוצה לה, ויוצר שינוי משמעותי המונחה על ידי ערך מוסף של חדשנות, לתעשייה האווירית ולשותפינו העסקיים. התעשייה האווירית מצוידת בתוכניות המחקר והפיתוח המתקדמות ביותר, מעבדות חומרים ו-VR, מנהרות רוח, ומתקנים לניסויי קרקע וניסויי טיסה. יכולות מוכחות אלה מאפשרות התקדמות משמעותית מרמתבשלות טכנולוגית נמוכה לגבוהה (TRL).החדשנות בתעשייה האווירית מוטמעת בשת י גישות משלימות - חדשנות אורגנית וחדשנות פתוחה.

חדשנות אורגנית

בתעשייה האווירית מתנהלת קהילת חדשנות יזמית, פעילה ותוססת. כל אחד ואחת מעובדי החברה מוזמנים להעלות רעיונות באמצעות מערכת להצעות חדשנות או כמיזם במרכז החדשנות, ולקדמם לכדי מוצרבר-קיימא מינימלי (MVP). רעיונות המועלים למערכת נסקרים על ידי צוותי החדשנות החטיבתיים בליווי מומחי תוכן ומומחים עסקיים מתוך החטיבות. רעיונות שניתן לקדם מוצגים בפני ועדת החדשנות במטרה לאשר תקציב פיתוח והשתלבות כמוצר בחברה.

חדשנות פתוחה

החטיבות העסקיות של החברה, ביחד עם מטה החברה, מעורבים מאוד בפעילות חברות הזנק. אנו ממשיכים לתמוך, לפתח ולטפחתעשייה מקומית ובינלאומית, על מנת לשמור על מעמדנו כספקי פתרונות בחוד החנית של הטכנולוגיה. במסגרת זו מתקיים שיתוף פעולה ושילוב בין גורמים שונים מהאקו-סיסטם(חברות הזנק, גורמי ביטחון ואקדמיה) עם מהנדסי ומהנדסות החברה בחטיבות השונות, במטרה להנביט ולהבשיל מוצרים ל-MVP ובשלב מאוחר יותר, לפרויקטים משותפים.

מרכז החדשנות של התעשייה האווירית

מרכז החדשנות של החברה עומד בלב אסטרטגיית החדשנות הכוללת של התעשייה האווירית, במטרה לאתר ולהצמיח חדשנות אורגנית ופתוחה, לצד הכשרה וטיפוח של מובילי חדשנות. מרכז החדשנות של החברה הוקם ב-2019 בלב האקו-סיסטם לחברות ההזנק של ישראל, וממוקמת החל מ-2022 בתל אביב.

המרכז פועל כמאיץ שמטרתו לזרז פיתוח מיזמים מבוססי טכנולוגיות מתקדמות, תוך שימוש במתודולוגיות חדשנות פתוחות לעידוד גיוון טכנולוגי ויזמות-פנים, ולצד שיתוף פעולה עם שותפים פוטנציאליים. במהלך 2022 נטלו עובדי החברה מכלל החטיבות חלק במחזורי חדשנות, לאחר שהגישו הצעות חדשניות לפיתוח מואץ של יוזמות טכנולוגיות מתקדמות בשלב טרום-ראשוני. במרכז פועלות כמה תכניות:

תכנית אקסלרציה בת 13 שבועות הפתוחה לכלל עובדי ועובדות החברה, לעיתים במשותף עם חברות הזנק או שותפים ממערכת הביטחון, במטרה להאיץ זמני פיתוח (TTM) ולהגיע ל-MVP. התכנית כוללת מעטפת של סדנאות, ליווי מומחים ויועצים טכנולוגיים ועסקיים מקומיים ובינ"ל. בתום התכנית חוזרים הצוותים לחטיבות להמשך פיתוח ושילוב המיזם במוצרי העתיד, תוך שמירה על ערכי המצוינות והחדשנות בארגון.

תכנית בינ"ל ל-Scouting טכנולוגי שמטרתה לגלות טכנולוגיות מפציעות ומשבשות המובלות ע"י חברות הזנק ואקדמיה ויצירת שיתופי פעולה לפיתוח פרויקטים חדשניים ושמירה על המובילות הטכנולוגית בכל החטיבות.

תכנית ASTRA לחלל, בשותפות עם STARBURST הבינ"ל, המתמחה בעולמות התעופה והחלל, ובו קוראת החברה לחברות הזנק בתחום החלל לשתף פעולה,כאשר התעשייה האווירית משמשת כ-BETA SITE.

נכון למועד פרסום דוח זה, המסכם 3 שנות פעילות, הגיעו 46 מיזמים ל-MVP והוגשו 7 בקשות לפטנטים. במקביל, מתקיימת פעילות בשיתוף האקדמיה לקידום מצוינות הנדסית, הכוללת בין היתר מלגות לסטודנטים, תכניות מצוינות באקדמיה ושותפות טכנולוגית-מקצועית במסגרת תוארשני בהנדסת מערכת עם הטכניון, עבור עובדי ועובדות החברה. אנו גם עוסקים במחקר יישומי משותף עם חוקרים במוסדות האקדמיים השונים.

ניהול ידע תאגידי

חברות טכנולוגיה מתחרות על פיתוח, עיצוב וייצור מוצרים בדרגות תחכום ומורכבות גבוהה, ובעלויות משתלמות. על מנת לממש יכולות אלו, לתמוך בחדשנות ולשמור על יתרון תחרותי, נדרשת החברה לנהל ולמצות את הידע המצטבר בה באופן חוצה-חברה ושיטתי. לאחר עשורים של פעילות, מחזיקה החברה בידע הנדסי וטכנולוגי נרחב, מורכב ומפורט, המנוהל ומיושם רוחבית ואסטרטגית על ידי מערך ניהול ידע המבוסס נציגים מכלל החטיבות, תוך שימוש בכלים ומתודולוגיות חדשניים בתחום ובתמיכה של טכנולוגיות מתקדמות. באופן כזה אנו מבטיחים כי הידע, שהוא נכס אסטרטגי מהותי לחברה, יישמר, ימוצה, יונגש וימשיך להוות אבן בניין לקידום הפעילויות העסקיות וההון האנושי.

פטנטים

הבטחת מהימנות מוגברת בהיקפה

פטנטים נחשבים לנכס חשוב ומדד לחדשנות. השקעה של חברה בתהליכי מחקר ופיתוח היא יקרה ובת-סיכון, מול הערך הכלכלי המניב של ההמצאות. על ידי הגנה על הרעיונות החדשניים בעזרת רישום פטנטים, אנחנו מאפשרים חופש פעולה לעסוק בטכנולוגיה המפותחת והמוגנת, מעודדים חדשנות ודרכי פעולה יצירתיות ותומכים בקידום והרחבה של בסיס הידע ההנדסי והקניין הרוחני.

התעשייה האווירית מנהלת תהליך סדור ואסטרטגי להגשה ורישום של פטנטים, בארץ ובחו"ל. נוהל חוצה-חברה מגדיר את אופן רישום האמצאות והפטנטים. בנוסף, החברה מתגמלת את ממציאיה בגין אמצאות ופטנטים אשר התקבלו על ידי רשם הפטנטים.

אחריות מוצר ושירות לקוח

3-3 | 403-7 | 417-1 | MT

שירות לקוח

החתירה לשיפור מתמיד ניצבת בליבת המודל העסקי של התעשייה האווירית. בשנת 2022 המשכנו בהטמעת האסטרטגיה למערך שירות הלקוח, שמהווה קפיצת מדרגה בטיפול ותמיכה בלקוחות. את התהליך מובילים סמנכ"ל התפעול, הרכש והלוגיסטיקה וראש מינהל שירות לקוח. התהליך הוא בהלימה עם דרישות תקן AS9100D - "מערכות ניהול איכות - דרישות מארגוני תעופה, חלל ובטחון", הגרסה המעודכנת של התקן אשר כלל מפעלי הייצור של התעשייה האווירית מוסמכים עבורו כיום. האסטרטגיה כוללת תכנית רב-שנתית, קביעת יעדים עסקיים והגדרת מדדי שירות לקוח.

התעשייה האווירית רואה בשירות לקוחותיה את אחד הנדבכים החשובים ביותר שלה בשנים הקרובות. במהלך שנת 2022 המשכנו בהטמעת מערכת Customer Relationship Management (CRM) כחלק מגישה חדשה זו, המאפשרת לקיים את התקשורת הטובה ביותר עם לקוחותינו, לפתח מנגנון יעיל לתמיכה לאחר-מסירה, ולהשיג שביעות רצון גבוהה עבור כל המוצרים והשירותים שלנו. בנוסף, המשכנו לפתח ולשמר את מערכות היחסים שלנו עם לקוחות ינו, כולל יצירת פתרונות במדינת הלקוח.

פרטיות לקוחות ומחזיקי העניין

התעשייה האווירית מכבדת את זכויות הפרטיות של לקוחותיה ומחויבת להגן עליהם. התחייבות זו מעוגנת במנגנוני תשתית ממוחשבת לאבטחת מידע, בקוד האתי, בנהלי חברה וביטחון ובהדרכות עובדים, על מנת להבטיח הגנה מלאה על סודיות המידע המגיע לעובדינו במסגרת עבודתם, לרבות מידע השייך לפרט, לתאגיד, ללקוחות ינו, לספקינו ולמחזיקי העניין.

ניהול האיכות בתעשייה האווירית

התעשייה האווירית רואה את האיכות, הבטיחות והאמינות של מוצריה כערכים מובילים, המהווים בסיס לשביעות רצון הלקוחות ומעצימים את הצמיחה שלנו. מנהלים ועובדים כאחד מחויבים לתרבות של מצוינות עסקית, המאפשרת לנו לספק מוצרים ושירותים באיכות גבוהה תוך עמידה בדרישות וציפיות לקוחותינו, ובכל החוקים, התקנותוהתקנים הרלוונטיים. אנו פועלים לשיפורמתמיד באמצעות:

הטמעת מערכת ניהול איכות המבטיחה ציות עקבי ורציף;

התמקדות בשביעות רצון של הלקוחות;

קביעת יעדי איכות בני-מדידה, בכל המפעלים והחטיבות בחברה;

ביצוע הדרכות ופיתוח המנהלים והעובדים, תוך טיפוח כישוריהם האישיים והעסקיים;

קידום תהליכי דיווח, חקירה ולימוד של אירועי איכות באופן חוצה- ארגון;

רתימת ספקינו כשותפים לעמידה ביעדי האיכות שלנו;

השקעה בכלים ושיטות מתקדמות, התורמים לרמת האיכות, הבטיחות והאמינות של מוצרינו;

הצטרפות למאמצים משותפים ברמת הסקטור והתעשייה כולה, כחברי אגודות מקצועיות, המובילות יוזמות לשיפור מתמיד באיכות.

כחלק ממחויבות זו, כלל גופי ההנדסה הייצור ושרשרת האספקה של התעשייה האווירית מוסמכים לתקן AS9100 על ידי מכון התקנים הישראלי (SII). בנוסף, מפעלי המטה התפעוליים הם בעלי הסמכה לתקן ISO 9001.

חטיבת התעופה של התעשייה האווירית מחזיקה בתעודות הסמכה מטעם גופים רגולטוריים כגון הסוכנות לבטיחות התעופה של האיחוד האירופי (EASA), מנהל התעופה הפדרלי של ארה"ב (FAA) ורשות התעופה האזרחית הישראלית (רת"א).

מניעת שימוש בחלקים מזויפים במוצרי החברה

התעשייה האווירית קבעה תהליכים ואמצעים קפדניים כדי לאתר ולמנוע שימוש בחלקים מזויפים בתהליכי הייצור ובמוצרים שלנו. כל הספקים של החברה נדרשים על בסיס חוזי לנהל תהליכי מניעה ולציית לנהליהתעשייה האווירית בנושא. החלקים המסופקים עוברים באופן קבוע תהליכי אימות מקוריות ומתועדים בעת האספקה.

מערכת ניהול סביבתי ISO 14001:2015

כל חטיבות התעשייה האווירית מוסמכות לתקן ISO 14001:2015 מטעם מכון התקנים הישראלי (SII). למידע נוסף, ראו הפרק לניהול הסביבתי (עמודים 56-57).

מערכתניהול בטיחות וגהות תעסוקתית ISO 45001:2018

כל חטיבות התעשייה האווירית מוסמכות לתקן ISO 45001:2018 מטעם מכון התקנים הישראלי (SII). בכך הושלם יעד המעבר במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. למידע נוסף, ראו הפרק לניהול הבטיחות (עמודים 45-46).

אחריות בשרשרת האספקה

MT | SP | 3-3 | 2-6

לתעשיית התעופה וההגנה יש בסיס ספקים מורכב ודינאמי ביותר, הדורש ניהול אפקטיבי של עלויות, ביצועי איכות ועמידה במועדי אספקה. הזרימה המתמדת של חומרים ומידע מאפשרת הזדמנויות רבות לחשיבה מקיימת. היצרנים הגדולים ממלאים תפקיד קריטי בקביעת רף הציפיות ובהובלת הספקים וקבלני המשנה לנהוג באנושיות, ליישם ערכים כלכליים, ולהשיג מצוינות סביבתית.

התעשייה האווירית היא שחקן ייחודי בשרשרת האספקה, מכיוון שהיא משמשת כיצרנית ראשית עבור חלק ממוצריה, וכספקית עבור יצרניות מוצרים אחרים. ללא קשר למיקומנו בשרשרת האספקה של מוצר מסוים, אנו מאמינים כי העלאת הרף מתורגמת לסטנדרטים גבוהים יותר עבור כל שותפינו העסקיים.

הסמכת ספקים

כיצרנית ראשית, התעשייה האווירית עובדת רק עם ספקים המוסמכים על ידינו. ספקים אלה מחויבים להחזיק בהיתרים, הרשאות ואישורים תקניים, תקפים ורלוונטיים לעיסוק שלהם. נוסף על כך, התעשייה האווירית בוחנת את יציבותם הכלכלית לפני ההתקשרות וממשיכה לעקוב אחר הביצועים הכספיים שלהם לאורך כל הקשר העסקי.

הן תהליך הסמכת הספק הן נהלי הבטחת האיכות הינם מתמשכים ונתמכים על ידי מנהל האיכות של החברה. אלה כוללים בין היתר:

מערכת לניהול אבטחת איכות ספקים, שנועדה להבטיח כי איכות המוצרים המסופקים עומדת בדרישות התעשייה האווירית, וכוללת יישום של כל בקשת מעקב. מטרתנו היא שכל הספקים שלנו יאמצו את אותם סטנדרטים והתחייבויות שקבעה התעשייה האווירית עצמה כספקית ליצרנים ראשיים אחרים.

פורטל ספקים מקוון, המכיל את כל הנתונים והמידע המעודכנים הנדרשים על ידי ספקים בהתקשרות עם התעשייה האווירית. באמצעות פורטל זה מדווחים הספקים על כל שימוש בקבלני משנה, וכך מאפשרים רמות גבוהות יותר של שקיפות ובקרה של שרשרת האספקה.

שמירה על עדכניותו של בסיס האספקה הישראלי שלנו, באמצעות יוזמות שונות ביחס לשינויי דרישות, לוחות זמנים למסירה של ספקים, חשבונאות וחיוב באמצעות מקורות אלקטרוניים.

תהליכים מקיימים בשרשרת האספקה

מטרות האו"ם: 8.1 | 8.2

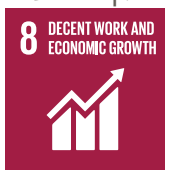

ארגון הרכש והלוגיסטיקה של התעשייה האווירית מנהל תהליכים ומנגנונים מובנים המבטיחים ששיקולי קיימות מנחים את קבלת ההחלטות דרך קבע. בשנת 2022 המשיך ארגון הרכש והלוגיסטיקה להוביל תהליכי עומק שמטרתם להביא למצוינות, יישום תפיסת האג'יליות והידוק שיתוף הפעולה והשקיפות בין המטה והחטיבות. בכלל זה:

שימוש בלוחות מקוונים (dashboards) המאפשרים שקיפות, מדידה אחידה ובקרה על תהליכי הרכש והלוגיסטיקה.

פיתוח עובדי הרכש באמצעות הדרכות מקוונות ללמידה עצמית והכשרות הכוללות התייחסות לקוד האתי, לתרבות ארגונית ותקשורת בינאישית, בדגש על אינטראקציות עם ספקים מקומיים ובינלאומיים.

הטמעת פורטל אחוד לניהול קשרי ספקים (SRM).

ניהול מרכז לוגיסטי מרכזי, אשר מקדם את היבטי industry 4.0, מפחית שטחי אחסון ומלאי עודף ומאפשר עקיבות ומיכון של תהליכים ידניים.

תמיכה בספקים מקומיים ("רכש כחול-לבן"), בעסקים קטנים ובספקים מאזורי פריפריה מנוהלת אסטרטגית בחברה, לטובת הגדלת יכולותיהם וחלקם בסקטור הביטחון וההגנה הבינלאומי.

קביעת יעדי חיסכון שנתיים, ערכי מלאי ויעדי תפוצה עבור חומרי גלם, שירותים ורכש משאבים באמצעות מערכת מסדי נתונים, וחסימת האפשרות לרכש פריטים המסומנים כמיותרים.

2-6 | 3-3 | SP | MT

פעילות במסגרת קבוצת עבודה לניהול היבטי סביבה, חברה, וממשל תאגידי (ESG) בשרשרת האספקה במסגרת פעילותה בארגון IAEG (עמוד 12).
יישום היבטי זכויות אדם במסגרת מדיניות החברה (בתהליך גיבוש ואישור), לביסוס שותפויות ארוכות טווח, הוגנות ומכבדות עם ספקינו.

אנו ממשיכים להרחיב את התהליכים המקיימים בניהול שרשרת האספקה במסגרת יישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023.

רכש כחול-לבן: השפעה על ישראל והשפעה כלכלית עקיפה

3-3 | 203-2 | 204-1 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

MT |

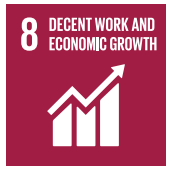

מטרות האו"ם: 8.1 | 8.2

כחברה ממשלתית, התעשייה האווירית תורמת לפיתוח כלכלת ישראל, ובפרט מייחדת תשומת לב לרכש מקומי (רכש "כחול-לבן"). מרבית הספקים שלנו מעבר לים מועסקים על בסיס כלכלי, ו/או מומחיות ודרישה של לקוחותינו, או על פי תנאי סחר גומלין (קיזוז התחייבויות). בשנת 2022, הרכש המקומי עלה ל-63% ביחס לסה"כ הרכש של החברה, עם עליה של כ-45% בסך ההוצאה לרכש ביחס לשנת 2021.

המשכיות עסקית

3-3 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

התעשייה האווירית מהווה מפעל חיוני באישור שר הכלכלה והתעשייה בישראל, כמפעל הפועל לצרכי הגנת המדינה. על מנת להבטיח את מערך הרציפות התפקודית הלאומי, מחויבת החברה, בתיאום עם הרשויות הרלוונטיות, לבצע את מכלול הפעולות ולהקצות את המשאבים הנדרשים, כדי להשתלב בתכניות ההיערכות לשעת חירום של מדינת ישראל.

התעשייה האווירית הטמיעה הנחיות, מנגנונים ונהלים ברורים על מנת להבטיח רציפות לפעילויותיה במקרה של התרחשות אירועי קיצון פוטנציאליים, בלתי צפויים וחמורים כגון שריפות, רעידות אדמה ומתקפות טרור וסייבר. על ידי הגדרת נהלי תגובה יעילים במהלך אירוע, הפעלת צוותים מיומנים לתגובת חירום והפעלת אסטרטגיות שיקום ומתודולוגיות לניהול משברים בעת הצורך, מבטיחה התעשייה האווירית את הישרדותם ותפקודם המתמשך של תהליכים קריטיים ומרכזיים שלה כמפעל חיוני. היערכות זו תרמה באופן ישיר ומיידי לעמידתה האיתנה של החברה מול אתגרי מגפת הקורונה הגלובלית.

כארגון לומד, אנו ממשיכים לשפר את תכניות ההמשכיות העסקית של החברה, כולל עבור היבטי הקיימות במסגרת יישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. לדוגמה, במהלך 2022 ביצעה החברה ניתוח השפעות אפשריות של סיכוני אקלים, שמופו במסגרת סקר סיכוני אקלים (סיכוני מעבר וסיכונים פיזיים), גם בהקשר של המשכיות עסקית.

טבלת ריכוז ביצועים

201-1 | 201-4 | 204-1 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2020	2021	2022
נטו מכירות (מיליון $)	4,184	4,477	**4,973**
הכנסות מס (מיליון $)	0	0	**0**
סה"כ הערך הכלכלי שנוצר (הכנסה) (מיליון $)	4,184	4,477	**4,973**
עלויות תפעול (כולל משכורות והטבות) (מיליון $)	3,989	4,260	**4,657**
הוצאות כלכליות (מיליון $)	21	29	**31**
הוצאות מס (מיליון $)	46	46	**77**
דיבידנדים (מיליון $)	0	0	**0**
סה"כ הערך הכלכלי שחולק (מיליון $)	4,056	4,335	**4,765**
סה"כ הערך הכלכלי[1] (מיליון $)	128	142	**208**
הרווח הנקי (מיליון $)	133	148	**213**
EBITDA (עשרות אלפי $)	39,700	43,600	**56,000**
תמיכהממשלתית: מענקמו"פ של המדעןהראשי במשרד הכלכלה (מיליון $)	7	5	**7**
% הכנסות לפי קווי עסקים: טילים וחלל	35.7	38.3	**38.7**
% הכנסות לפי קווי עסקים: כלי טיס צבאיים	11	11.5	**10.9**
% הכנסות לפי קווי עסקים: אלתא	27	25.6	**24.2**
% הכנסות לפי קווי עסקים: תעופה	26	24.6	**26.2**
% הכנסות לפי קווי עסקים: אחר	0.3	0.04	**0**
רכש מקומי: הוצאות רכש (מיליארד $)	1.6	1.93	**2.8**
% רכש מקומי	51	61	**63**
מספר פטנטים שנרשמו[2]	54	[3]36	**[4]48**
מספר פטנטים שהוגשו[2,4]	50	[3]43	**[4]34**

[1] מחושב כסה"כ הערך שנוצר פחות הערך שחולק.
[2] המידע מייצג את מספר הפטנטים שהגישה החברה לרשם הפטנטים בישראל, ואת מספר הפטנטים שהתקבלו על ידי רשם הפטנטים, בשנה הנקובה.
[3] המידע מתבסס על הדו"ח השנתי לשנת 2021 של רשם הפטנטים הישראלי (העדכני ביותר בנמצא עד מרץ 2023).
[4] המידע לשנה זו מבוסס על איסוף פנימי בלבד.

ממשל תאגידי

ממשל תאגידי

2-9 | 3-3 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | MT

מבנה הממשל התאגידי בתעשייה האווירית

התעשייה האווירית הינה חברה פרטית בבעלות מלאה של מדינת ישראל, דהיינו חברה ממשלתית כהגדרתה בחוק החברות הממשלתיות, התשל"ה – 1975 (להלן "החברה" ו-"חוק החברות הממשלתיות" בהתאמה). בשנת 2007 גייסה החברה לראשונה אג"ח מהציבור ולכן מאותו מועד הינה תאגיד מדווח. חוק החברות הממשלתיות קובע הוראות שונות וכללי ממשל תאגידי החלים על החברה כחברה ממשלתית, וביניהן הוראות בדבר הרכב הדירקטוריון ועבודתו, סמכויותיו, תנאי הכשירות של הדירקטורים ואופן מינויים, גמול הדירקטורים, וכללים להבטחת נכונות הדו"חות הכספיים ודו"ח הדירקטוריון. הוראות זהות ונוספות לנושא ממשל תאגידי מופיעות בחוק החברות, תשנ"ט – 1999 (להלן "חוק החברות") והוראות אלו חלות על החברה בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות. ההתייחסות לכך נכללת בתשקיף שפורסם ביום 29 בדצמבר 2011 (מסמך מס' 2011-01-379344). גם הוראות תקנון החברה, המתייחסות בין היתר לכללי הממשל התאגידי בחברה, חלות על החברה, בכפוף להוראות חוק החברות הממשלתיות וחוק החברות, שאינן ניתנות להתנאה. מקום בו הוראה בתקנון החברה היא בסתירה להוראת חוק קוגנטית, תגברנה הוראות הדין החל. בשל היותה תאגיד מדווח, החברה כפופה גם להוראות חוק ניירות ערך, התשכ"ח – 1968. הגורם הרגולטורי שאליו כפופה התעשייה האווירית הוא רשות החברות הממשלתיות (להלן "הרשות"). החברה מנהלת תקשורת שוטפת עם הרשות, בין היתר באמצעות נציג הרשות, המשתתף כמשקיף בישיבות הדירקטוריון וועדותיו.

מזכירות החברה

מזכיר החברה של התעשייה האווירית אחראי לתקשורת שוטפת ולתיאום בין הדירקטוריון להנהלת החברה. בין היתר מופקד מזכיר החברה על ניהול, תיאום ותיעוד של ישיבות הדירקטוריון וועדותיו, ועל האוריינטציה, ההדרכה והממשקים של דירקטורים חדשים. מזכיר החברה אחראי גם לתקשורת בין החברה לרשות החברות הממשלתיות וכן לדיווחים לרשות לניירות ערך בנושאים הרלוונטיים למזכירות החברה.

המבקר הפנימי

המבקר הפנימי של התעשייה האווירית מנהל את יחידת הביקורת הפנימית בהתאם לחוק הישראלי. המבקר הפנימי מדווח לדירקטוריון ולוועדת הביקורת.

ניהול תכנית אכיפה פנימית בהלימה לחוק ניירות הערך

החברה מקיימת תכנית אכיפה פנימית בהתאם לחוק ניירות הערך, על מנת לנהל סיכוני חשיפה אפשריים הנוגעים להפרות פוטנציאליות של חוק זה. הדירקטוריון מינה את היועצת המשפטית של החברה כאחראית על אכיפה פנימית של נושאים אלה בחברה.

מגבלות ופיקוח על התנהלות החברה

לעניין המגבלות והפיקוח על החברה, ראו סעיף 21 בחלק הרביעי של הדו"ח הכספי השנתי של החברה (בעברית) לשנת 2022, עמודים 107-119.

איסור תרומות כספיות

על פי דרישת רשות החברות, מנועה התעשייה האווירית כחברה ממשלתית ממתן תרומות כספיות בכל הנסיבות, פומביות או אחרות. התעשייה האווירית קבעה נוהל פנימי בכדי להבטיח עמידה בדרישה זו, וכל המנהלים הבכירים נדרשים לבחון ולאשר את הנוהל על בסיס שנתי.

אישור דוחות החברה על ידי הדירקטוריון

הדירקטוריון מופקד על הבקרה והפיקוח על פעילות הנהלת החברה ובין היתר גם על אישור הדו"חות הכספיים שלה. החברה הקימה ועדה ייעודית של הדירקטוריון, הוועדה לבחינת דוחות כספיים, השקעות ופיתוח עסקי (להלן – הוועדה) בהתאם לתקנות החברות (הוראות ותנאים לעניין הליך אישור הדו"חות הכספיים) - 2010 (תקנות אישור דו"חות כספיים). הוועדה דנה בדו"חות הכספיים של החברה לצד התפתחויות בפעילות העסקית שלה, וממליצה בפני מליאת הדירקטוריון המלצות נאותות בדבר הדו"חות כספיים כאמור. הדירקטוריון דן בהמלצות הוועדה, ובסופו של דבר בוחר אם לקבל ולאשר את הדו"חות הכספיים של החברה, או לבקש מידע נוסף, הערות ו/או תיקונים טרם מתן האישור.

דירקטוריון החברה וועדותיו

הדירקטוריון אחראי על התווית מדיניות החברה ומפקח על פעילותה הניהולית, ובכלל זה קבלת ההחלטות לגבי השפעות בנושאי ESG. הנהלת החברה ממונה על יישום מדיניות זו בפועל ועל הדיווח לדירקטוריון.

בשנת 2022 ועדות הדירקטוריון הן כדלקמן: (1) ועדת אישור הדו"חות הכספיים, השקעות ופיתוח עסקי; (2) ועדת הביקורת; (3) ועדת התגמול; (4) ועדת ממשל תאגידי, קיימות, קידום נשים ואוכלוסיות מגוונות; (5) ועדת ניהול סיכונים. בשנה זו התקיימו 43 ישיבות של דירקטוריון החברה וועדותיו.

מניעת ניגוד עניינים

חברי הדירקטוריון חותמים על הצהרת אי-ניגוד עניינים, ומתחייבים להימנע מניגודי עניינים בין פעילותם בחברה לבין פעילותם בתחומים אחרים. בנוסף, מניעת ניגוד עניינים נכללת במדיניות הרכש ובקוד האתי של החברה (עמוד 36) ונתמכת על ידי נהלים פנימיים. יו"ר הדירקטוריון אינו מכהן בתפקיד ניהולי בחברה.

מינוי הדירקטוריון והרכבו

כחברה בבעלות ממשלתית מלאה, ממונים חברי הדירקטוריון בתעשייה האווירית על ידי שר האוצר בהתייעצות עם הוועדה לבחינת מינויים של רשות החברות הממשלתיות. ככלל, דירקטורים מועמדים בחברות ממשלתיות נבחרים מתוך מאגר "נבחרת הדירקטורים". אישור מועמדות הדירקטורים, לרבות בחינת כישוריהם, מתבצע על ידי הוועדה לבחינת מינויים כמפורט בחוק החברות הממשלתיות. במסגרת פעילותם בדירקטוריון החברה, מבצעים הדירקטורים הדרכות, כולל בנושאי השפעות ESG. לא מתבצעות הערכות ביצועים לדירקטורים בתעשייה האווירית.

מומחיות חשבונאית ופיננסית

בהתאם לסעיף 92 (א) (12) לחוק החברות, קבע הדירקטוריון בישיבתו מיום 27 במאי 2015, כי המספר המינימלי של דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית הנדרש הוא אחד (1). לתחומי המומחיות של חברי הדירקטוריון, ראו סעיף 14 בפרק הרביעי של הדו"ח הכספי השנתי של החברה (בעברית) לשנת 2022, עמודים 15-18.

דירקטורים בלתי תלויים

על פי סעיפים 219 ג ו- 239 לחוק החברות, יכהנו בדירקטוריון לפחות שני דירקטורים חיצוניים. בנוסף מכהנת בחברה דירקטורית המסווגת כדירקטורית בלתי תלויה.

גיוון הדירקטוריון

מטרות האו"ם: 5.5

חמש מתוך תשעת חברי הדירקטוריון בשנת 2022 הן נשים. גיוון חברי הדירקטוריון מושג בכפוף לאישור נציגי הרשויות הרלוונטיות.

אחריות הדירקטוריון בנושאי ESG

ועדת קיימות, ממשל תאגידי וקידום נשים ואוכלוסיות מגוונות הוקמה בשנת 2012 (תחת השם "הוועדה לממשל תאגידי וקיימות"). תחומי האחריות והפיקוח של הוועדה ביחס לניהול היבטים והשפעות ESG בחברה הינם: נושאי אחריות תאגידית; ממשל תאגידי; פיתוח בר-קיימא; ואכיפה פנימית של חוקי ניירות הערך. ועדה זו דנה בנושאים המהותיים ובביצועי ה-ESG בדיונים רבעוניים. בנוסף, הועדה דנה בדו"חות הקיימות של החברה ובוחרת אם לאשר את פרסומם, או לבקש מידע נוסף, הערות ו/או תיקונים טרם מתן האישור.

קודים ומסמכי מדיניות החברה בנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי (ESG)

התעשייה האווירית פועלת על בסיס מסמכי מדיניות חוצי-חברה, אשר מכתיבים ציפיות ממנהלים ועובדים ומנחים התנהלות עסקית אחראית. מסמכים אלו מכסים מגוון רחב של נושאים, כולל סביבה, חברה ואתיקה, כך שההשפעות מובנות ומופנמות. היבטי ESG מרוכזים גם במדיניות הקיימות ובהצהרת מדיניות בנושא זכויות אדם של החברה, המצויה בתהליכי גיבוש ואישור. ההתחייבויות במסגרת מסמכי מדיניות אלו מפוקחות על ידי הדירקטוריון ומוטמעות על ידי וועדת ההיגוי הבכירה לקיימות ומנהל קיימות ואחריות תאגידית, כולל תהליכי סקירה תקופתית ועדכון.

מסמכי מדיניות הקיימות ומסמכי מדיניות נוספים של התעשייה האווירית עולים בקנה אחד עם ציפיותיהם וערכיהם של מחזיקי העניין שלנו בנושאי סביבה, חברה וממשל תאגידי, ומגובים בתהליכים ונהלים פנים-ארגוניים תומכים. מסמכים אלו זמינים לקריאה באתר החברה.

מדיניות תגמול בכירים

לתעשייה האווירית קיימת מדיניות ברורה בנושא תגמול מנהלים בכירים בחברה, המבוססת על: מדיניות צמיחת החברה בטווח הארוך; הטבות על בסיס מדיניות ניהול הסיכונים; גודל החברה ואופייה; רכיבים הנוגעים לתפקיד ספציפי ולתרומתו/תרומתה לעמידה ביעדים ארוכי הטווח של החברה. מדיניות תגמול מעודכנת אומצה על ידי הדירקטוריון בינואר 2022, על בסיס המלצת ועדת התגמול, בכפוף לקבלת אישור רשות החברות.

ציות לחוק

MT | 205-2 | 3-3 | 2-27 | 2-25

מחויבות החברה לעמידה בחוקים ובתקנות החלים על פעילותנו היא בלתי מתפשרת. אנו משקיעים במגוון תהליכים כדי להבטיח מילוי דרישות רגולטוריות קיימות ומתפתחות.מכלול מנגנוני הציות הפנימיים שלנומובנים לטובת זיהוי, מניעה, בקרה וצמצום סיכוני הרגולציה השונים ועיגונם בנהלי החברה, ביישום הקוד האתי ובתכנית למניעת שוחד ושחיתות. בכל מקרה שבו מזהים אי-ציות, ההנהלה הבכירה מיודעת וננקטות פעולות מתקנות. יתרה מזאת, ישנם מקרים שבהם האירוע או הנושא מדווחים לדירקטוריון ו/או מבקרי החוץ שלנו, ואם מתקיימים הקריטריונים הרלוונטיים, הם גם מדווחים לציבור. להרחבה נוספת, ראו סעיף 21 בחלק הרביעי של הדו"ח הכספי השנתי של החברה (בעברית) לשנת 2022, עמודים 107-119. בהתייחס לציות לחוקים ותקנות בנושאי סביבה ראו עמוד 54, בהתייחס לציות לחוקים ותקנות בנושאי בטיחות וגהות ראו עמוד 45 ובהתייחס לציות לחוקים ותקנות בנושאי התנהגות אנטי-תחרותית ראו עמוד 38.

ציות ואכיפה פנימית למניעת שחיתות ושוחד

התעשייה האווירית מנהלת את פעילותה העסקית תוך הקפדה בלתי מתפשרת על דרישות החוק של מדינת ישראל ושל המדינות הרלוונטיות לעסקיה ומחויבת לשמירה על הגינות, יושרה, אמינות ומקצועיות. כחלק מפעילותה, מיישמת החברה תכנית למניעת מתן שוחד ושחיתות של עובדי ציבור זרים המתעדכנת באופן שוטף בהתאם לרגולציה הרלוונטית ולמיפוי הסיכונים בפעילות החברה. ליישום תכנית הציות ועדכונה כנדרש, מינה הדירקטוריון קצינת ציות המדווחת ישירות למנכ"ל באופן שוטף ובדיווח דו-שנתי קבוע לדירקטוריון. התכנית המקיפה שקבעה החברה בנושא מניעת מתן שוחד ושחיתות עובדי ציבור זרים משקפת את דבקותה של מדינת ישראל באמנת ה-OECD במאבק בשוחד של גורמי ציבור זרים בעסקאות בינלאומיות, ואת ערכיה של התעשייה האווירית הנוקטת בעמדת אפס סובלנות להפרה של החוק בהקשר זה. בהתאם לתכנית כאמור וכחלק מיישומה והטמעתה, החברה מבצעת ניתוח, פיקוח ובקרה בדבר יישום התכנית בתחומים הרלוונטיים וכן מבצעת תיעוד קפדני של כלל התהליכים הקבועים בתכנית על בסיס ניהול סיכונים המשקלל חשיפות אזוריות, סקטוריאליות, בדיקות נאותות ותחומי פעילות. במהלך 2021 הפכה התעשייה האווירית לחברה בארגון International Forum on Business Ethics Conduct וכן מפרסמת באתר החברה את עיקרי תכנית הציות שקבעה ואת הקוד האתי, כמו גם אפשרות לדיווח אנונימי אודות הפרות. כמו כן, נקבעה תכנית הדרכות שנתית והתבצעו באופן שוטף הדרכות לעובדי ועובדות החברה ומנהליה המקיימים קשרים עסקיים מטעם התעשייה האווירית בנושא המאבק בשוחד ושחיתות עובדי ציבור והדגשת מדיניותה המחמירה של החברה בנושא. בהתאם לתכנית העבודה לשנת 2022, נערכו באופן שוטף הדרכות לכלל האוכלוסיות הרלוונטיות בכל דרגי הניהול והעבודה, בין באמצעות לומדה ובין בהדרכות פרונטליות, הכל בהתאם לרמת החשיפה של העובד/ת או המנהל/ת לתקשורת ישירה מול צדדים שלישיים בנושאי שיווק, חוזים, כספים ועוד. כמו כן, בוצע סקר ניהול סיכונים רחב לבחינת התאמת תכנית הציות והבקרות הקבועות בה ביחס לחשיפות החברה (בליווי יועצים חיצוניים), ונרכשה תוכנה לשימוש פנימי המאפשרת לבצע בדיקות נאותות עצמאיות להרחבת האוכלוסיה הנבדקת ע"י ארגון הציות.

ייצוא בטחוני

כחברה ביטחונית, התעשייה האווירית פועלת על פי החוקים והתקנות לפיקוח על הייצוא הביטחוני של מדינת ישראל. חוק הפיקוח על יצוא ביטחוני, התשס"ז-2007 ("חוק הפיקוח") מסדיר היבטים של ייצוא ציוד ביטחוני, העברת ידע ביטחוני ומתן שירות ביטחוני באמצעות אגף הפיקוח על הייצוא הביטחוני (אפ"י) במשרד הביטחון. בין היתר, מטיל החוק חובה לקבל מראש רישיונות שיווק, ייצוא או פטור מרישיון לפני קידום עסקאות ייצוא ביטחוני. בנוסף, מחויבת החברה למנות עובד במשרה בכירה כממונה הפיקוח, שמאושר על-ידי הרגולטור. כמי שנושא באחריות ישירה לטיפול בנושא הפיקוח על היצוא הביטחוני, על ממונה הפיקוח מוטלת החובה להטמיע את הוראות חוק הפיקוח, התקנות והצווים מכוחו בתאגיד, להיות בקיא ולהתעדכן באופן שוטף בכל שינוי בהם ו/או בהנחיות אפ"י, לשמש כמוקד ידע בנושאים אלו, ולרכז הדרכות בעניין חוק הפיקוח, התקנות והצווים מכוחו. לפיכך מבצעת החברה הדרכות באמצעות לומדה ייעודית לנושא, לצד תכנית הדרכות שנתית שמתקיימת בחטיבות ובמפעלים השונים. למידע נוסף בנושא זה ראו סעיף 21.3 בחלק הרביעי של הדו"ח הכספי השנתי של החברה (בעברית) לשנת 2022, עמודים 113-116.

אתיקה עסקית

2-16 | 2-23 | 2-24 | 2-26 | 3-3 | 205-2 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

הקוד האתי

התעשייה האווירית מחויבת ליצירת סביבת עבודה המבוססת על יחסי אמון ותקשורת פתוחה, התומכת בעובדים ועובדות המבקשים לדווח על הפרות אתיות. הקוד האתי של החברה מגלם את מכלול העקרונות המנחים להתנהלות הוגנת ומקובלת, והחברה מצפה ממנהליה ועובדיה בכל הדרגים לפעול על בסיסם באופן שוטף. ציפייה זו מתוקשרת באמצעות תהליכי הדרכה, נהלי חברה, הוראות עבודה ופיקוח. הקוד האתי וחומרי ההדרכה זמינים ברשת האינטרה-נט הפנימית. החברה מעודדת הצפה של התלבטויות אתיות מול נציגי משאבי אנוש המפעליים או המנהלים הישירים, במיוחד במקרים אשר אין להם מובהקות על פי החוק.

הקוד מתייחס למגוון נושאים כדוגמת שייוק ומכירות; איכות; קיימות; בטיחות וגהות תעסוקתית; איכות הסביבה; תעסוקה ויחסי עבודה; מערכות יחסים עם לקוחות, שותפים, ספקים ורשויות; ניגוד עניינים ומניעת טובות הנאה; הגנה על נכסים, פרטיות ומידע; תכנית הציות של ה-OECD; מעורבות בקהילה ועוד. אנו מתכננים להרחיב ולהעמיק את המעטפת הארגונית של הקוד האתי בחברה, למשל באמצעות קמפיינים ייעודיים.

הקוד תוקף מחדש בסוף שנת 2022 על ידי ההנהלה הבכירה ודירקטוריון החברה.

הדרכות אתיקה לעובדים

כל עובדי ועובדות החברה מודרכים וחותמים על מחויבות לקוד האתי בעת קליטתם לארגון. הדרכת ריענון נערכת פעם בשנתיים לכל העובדים, וכוללת מגוון נושאים מתוך הקוד, תוך הדגמת דילמות אתיות אשר התרחשו בתעשייה האווירית בעבר. 92% מהעובדים והעובדות השלימו את הדרכת הריענון הדו-שנתית. לומדה וחומרי הדרכה מעודכנים הופצו במהלך 2022.

מניעת הטרדה מינית והתעמרות בעבודה

התעשייה האווירית פועלת ליצירת סביבת עבודה מכבדת, חיובית ונעימה,ללא אפליה, הטרדה או התעמרות. אנו רואים במניעת הטרדות מיניות ומקרי התעמרות בעבודה חשיבות עליונה, ומעמידים לרשות עובדינו ומנהלינו כלים המסייעים לזיהוי, דיווח וטיפול נחוש בתופעות אלו.

בכל חטיבה ישנן ממונות מניעת הטרדה מינית, כמו גם מומחית ממונה חיצונית לחברה, אשר אחראיות על תכנית המניעה ובכלל זה על מדיניות, הדרכות ותקשורות, קו חם לדיווח ותהליכי הטיפול בתלונות. אנו מעודדים את כלל העובדים והעובדות להציף כל חשש למקרים אשר עוברים על ערכי החברה בהקשר זה.

כל עובדי ועובדות החברה מודרכים על מניעת הטרדה בעת קליטתם לארגון, לצד הדרכות ריענון מנדטוריות בכל שנה לכלל העובדים והעובדות, ובכל דרגות החברה. כמו בכל היבטי האתיקה שלנו, וכפי שאנו מדגישים גם במסגרת הקוד האתי של החברה, התעשייה האווירית רואה בכל ניסיון למנוע טיפול בכשל אתי כמסכן את האמון שנותנים בנו עובדינו ושותפינו, ופועלת להפקת לקחים אמיצה מכשלים, שתעניק לעובדים ביטחון במילוי חובת דיווח מבלי לחשוש מהשלכות לרעתם.

ניהול סיכונים בתעשייה האווירית

כחלק מיישום שיטות ניהול מתקדמות המקובלות בעולם, התעשייה האווירית שואפת לזהות ולנהל סיכונים בצורה מיטבית מתוך ראייה משולבת וחוצת-ארגון, כך שניהול סיכונים מהווה חלק בלתי נפרד מאסטרטגיית החברה, ומוביל לשיפור התפעול ויכולת העמידה ביעדיה העסקיים והאסטרטגיים.

מתודת ניהול הסיכונים של החברה משקפת ומגלמת את הערך המוסף מיישום תהליך ניהול סיכונים אפקטיבי, תוך יצירת הזדמנות למנף סיכונים להזדמנויות עסקיות ואסטרטגיות.

לצורך יישום תהליך ניהול הסיכונים, החברה אימצה ופועלת בהתאם למודל COSO-ERM הבינלאומי (Enterprise Risk Management) שהינו מודל מקובל לניהול סיכונים. מודל זה מביא בחשבון את פעילות החברה בכל אחת מיחידותיה, יחד ולחוד, ומאפשר לתאגיד ניהול "פורטפוליו" של מכלול הסיכונים והאירועים העלולים לגרום נזק לחברה, במקביל לניהול פרטני של סיכונים שהוגדרו ביחידות השונות.

החברה, בין השאר, מחויבת לניהול סיכונים תאגידי אפקטיבי על פי עקרונות שהותוו בחוזר "ניהול סיכונים תאגידי בחברות הממשלתיות וחברות בת ממשלתיות" של רשות החברות הממשלתיות מיום 8 בינואר 2020. החברה הטמיעה עקרונות אלו במדיניות ניהול הסיכונים התאגידי שלה, אשר מעודכנת מעת לעת.

תהליך ניהול הסיכונים התאגידי בתעשייה האווירית הינו כלי ניהולי הבא לידי ביטוי כתהליך מתמשך המבוצע כחלק מניהולה השוטף של חברה, ומטרתו לספק מידה סבירה של ביטחון למניעת התממשות סיכונים וזאת באמצעות ביצוע תהליך שיטתי לאיתור וזיהוי הסיכונים, הערכת השלכותיהם וההסתברות להתרחשותם, הגדרת שיטת הטיפול בהם, קביעת ההשקעה הנדרשת לשיטת טיפול זו ובקרה על ביצוע הפעילויות הנובעות מהטיפול.

בהתאם לעקרונות ניהול הסיכונים המיושמים בתעשייה האווירית, החברה מקיימת תהליך תקופתי לזיהוי ובחינת הסיכונים המהותיים שלה.

בשנת 2020 ערכה החברה תהליך סקר סיכונים מלא ומקיף שכלל, בין היתר, את מבנה ופעילות החברה, אסטרטגיית החברה, שינויים בסביבה העסקית, בחינת סיכונים מנוהלים בחברות אחרות ועוד. הסקר בחן וכלל, בין היתר, את כלל קטגוריות הסיכון המוגדרות בדרישות רשות החברות הממשלתיות ובמתודולוגיות בינלאומיות (למשל סיכונים תפעוליים, סיכונים פיננסיים, סיכוני ציות ורגולציה, סיכוני מוניטין, סיכוני טכנולוגיית מידע, סיכוני מעילה והונאות, סיכוני ESG וכו').

בהמשך לתוצאות וניתוח הסקר נקבעו סיכוני המפתח של החברה. סיכונים אלו מאושררים ומעודכנים במידת הצורך ע"י מנכ"ל ודירקטוריון החברה אחת לשנה.

ניהול סיכונים בפרויקטים

מנגנון ייעודי לניהול סיכונים קיים גם במסגרת מתודולוגית ניהול הפרויקטים של התעשייה האווירית, כדי להבטיח תהליכי זיהוי והפחתה של מכלול הסיכונים, לרבות סיכונים סביבתיים. האחריות הישירה לניהול סיכונים בפרויקטים מוטלת על מנהלי הפרויקטים. בשלב הערכת הפרויקט ממונה מנהל סיכונים שתפקידו למפות, לעקוב ולעדכן את רשימת הסיכונים, כולל סיווגיהם (בהתבסס על חומרה וסבירות). צוותים ייעודיים מוקמים כדי להפחית את הסיכונים שזוהו ונציג ייעודי מטעם החברה ממונה לפקח על תוצאות המאמצים הללו. זיהוי הסיכונים וסיווגם נמשך לאורך כל תקופת הפרויקט ומתועד בכלי מקוון.

הגנת סייבר ואבטחת מידע

3-3 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | MT

על פי דו"ח הסיכונים הגלובליים של הפורום הכלכלי העולמי (ינואר 2023), כשלים בהגנת הסייבר מהווים את אחד מהסיכונים בעלי הסבירות הגבוהה ביותר להתממש בעשור הקרוב. בהתאמה, התעשייה האווירית משקיעה רבות בטרנספורמציה דיגיטלית ובניהול סיכונים דינמי ומהודק המקיף את כל האמצעים, התשתיות והמשאבים בחברה כדי להבטיח חוסן ורציפות תפקודית מול איומים והפרעות.

יחידת מערכות המידע והמחשוב של התעשייה האווירית, ITC, הייתה אחת מהתעשיות הביטחוניות הראשונות בישראל שהוסמכה על ידי מכון התקנים הישראלי לתקן ISO 27032 / IEC בשנת 2016. האישור האמור הוענק בעקבות הדגמת יכולות חזית הקידמה של מרכז הגנת הסייבר והתהליכים של התעשייה האווירית, כולל מתודולוגיה תפעולית ייחודית, יכולות זיהוי פלילי מתקדמות בתחום הסייבר, יכולות משופרות של ניטור סייבר וקבלת סטטוס בזמן אמת, וכן שילוב יעיל של ISO 27032 ו- ISO 27001 (תקנים לאבטחת מידע).

פעילויות הגנת הסייבר של ITC מספקות מידע מקצה לקצה וכיסוי אבטחת סייבר לתשתיות המחשוב והרשת של התעשייה האווירית, ובכלל זה, מרכז מתקדם לאבטחת סייבר המנטר איומים ומגיב עליהם ומאפשר חקר איומי סייבר מורכבים. ITC ממשיך לעמוד בקו החזית עם התקנים הבינלאומיים המתקדמים ביותר בכל הקשור לתוכניות תגובת סייבר, נוהל תפעול אבטחת סייבר ויכולות פורנזיות בתחום זה, לצד תרגולות קבועות ומבדקים פנימיים וחיצוניים.

מומחיותה של התעשייה האווירית בנושא זה באה לידי ביטוי גם במוצרים ושירותים להגנת סייבר (עמוד 22).

תחרותיות

3-3 | 206-1 | MT

מרבית השווקים בהם פועלת התעשייה האווירית מאופיינים בתחרות עזה, הן מצד חברות מקומיות והן מצד חברות בינלאומיות. מגמות ההידוק בדרישות החוזה של לקוחות ורשויות בזירה המקומית, לצד תחרות גוברת ברחבי העולם כנגד חברות מקומיות, בשל, אך לא רק, מיזוג בין ארגונים בינלאומיים גדולים, וממשלות המעדיפות קבלנים מתעשיית הביטחון מבית, המלווים בדרך כלל בגיבוי על ידי חוקים ותקנות מחייבים באותן מדינות. התעשייה האווירית ממשיכה ביישום אסטרטגיית הצמיחה שלה, הכוללת יוזמות ופעולות שונות התומכות במיצוב החברה בשווקים קיימים, ומאפשרות צמיחה בנתח השוק בראייה עתידית. מידע נוסף בנוגע לשווקי הפעילות והתפתחותם במהלך השנה ראו סעיף 8 בחלק השני של הדו"ח הכספי השנתי של החברה (בעברית) לשנת 2022, עמודים 10-14.

אנומחויבים לתחרות הוגנת ונמנעים מפעילות אנטי-תחרותית, יצירת מונופול ושותפויות לא-חוקיות עם מתחרים. אנו מצפים מעובדינו וכל מי שפועל מטעמנו לשמור על פרטיות לקוחותינו בכל הקשר, ולא לדון או לעשות שימוש במידע פנים שאינו ציבורי. התעשייה האווירית משתתפת במכרזים בהתאם לכללים המפורטים בהם, ועל פי חוקי המדינה בה מפורסם המכרז.

למיטב ידיעתנו ועד למועד הוצאת דו"ח זה, לא הוטלו על התעשייה האווירית כל עיצומים,קנסות או מכתבי הפרות ביחס לחקיקה הנוגעת להתנהגות אנטי תחרותית בשנת 2022.

טבלת ריכוז ביצועים

2-9 | 2-12 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

המידע המוצג בטבלה זו מייצג את הנתונים בחיתוך של ה-31 בדצמבר 2022.

נתון	2020	2021	2022
מספר ישיבות מליאה של הדירקטוריון	44	20	**13**
מספר ישיבות של ועדות הדירקטוריון	53	28	**30**
מספר ישיבות של ועדת הקיימות של הדירקטוריון[1]	5	1	**4**
מספר ישיבות של ועדת ההיגוי הבכירה לקיימות	4	3	**4**
סה"כ מספר חברי דירקטוריון	6	10	**9**
מספר דירקטורים בועדת הדירקטוריון לממשל תאגידי, קיימות ואוכלוסיות מגוונות	3	4	**3**
מספר נשים בדירקטוריון	3	4	**5**
מספר גברים בדירקטוריון	3	6	**4**
מספר דירקטורים בלתי-תלויים	3	3	**3**
מספר דירקטורים בעלי מומחיות חשבונאית ופיננסית	2	3	**3**
מספר דירקטורים בני מיעוטים[2]	1	1	**1**
סה"כ דירקטורים מתחת לגיל 30	0	0	**0**
סה"כ דירקטורים בגילאים 31-50	0	2	**2**
סה"כ דירקטורים מעל גיל 51	6	8	**7**
מספר מקרים מדווחים לקו החם בנושאי הקוד האתי, יושרה ומשמעת	3	3	**3**
מספר מקרים מדווחים לקו החם בנושאי קיימות	0	0	**0**

[1] מתוך סה"כ ישיבות של וועדת הדירקטוריון במהלך השנה.

[2] מהעדה הדרוזית.

העסקה וקהילה

ניהול ההון האנושי

MT | SP | 3-3 | 2-8 | 2-7

מטרות האו"ם: 8.5

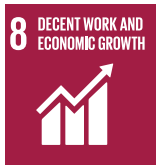

התעשייה האווירית גאה בצוות העובדים והעובדות יוצא-הדופן של החברה, אשר יוצרים ערך עסקי מתוך תחושת גאווה, שליחות, מקצועיות והתלהבות. אנו חדורים בתחושת "הכי גבוה שאפשר", שהיא הבסיס לכל מערכות היחסים שלנו – לקוחות, עובדים וגמלאים, ספקים, קבלנים, הסביבה והקהילות שבתוכן אנו פועלים. התעשייה האווירית פועלת בהתאם לדיני העבודה בישראל, מכבדת את זכויות האדם של עובדיה, ומטמיעה נהלים ותהליכים חוצי-חברה לניהול מצוינות ההון האנושי שלנו.

האחריות לניהול מערך ההון האנושי וביצוע התכניות האסטרטגיות בכל היבטי ההעסקה היא בידי סמנכ"ל ההון האנושי של התעשייה האווירית, אשר מדווח ישירות למנכ"ל החברה, וחבר בוועדת ההיגוי לקיימות של ההנהלה הבכירה. הדירקטוריון עוקב באופן תדיר אחר התקדמות נושאים אלו כחלק מסדר היום.

בשנת 2022 דורגה התעשייה האווירית במקום ה-7 במדד BDIcode ל"מקומות העבודה שהכי כדאי לעבוד בהם", דירוג המשקף את ההשקעה המתמשכת ביצירת סביבת עבודה תומכת ומכילה, המעודדת פיתוח אישי ומקצועי לצד רווחה וחדשנות – ממתקנים ושירותים מגוונים לרווחת העובדים כגון הסעדה, היסעים, חדר כושר ובתי כנסת, דרך מרפאות תעסוקתיות הפועלות 24/7, ליווי צוותים מקצועיים של עובדות סוציאליות ועד תהליכי הכשרות מתקדמים ותכנית תקשורת פנים-ארגונית.

אנו מתמקדים אסטרטגית בקידום נשים בכל דרגי הארגון, על ידי קביעת יעדים ספציפיים לקליטה של נשים במקצועות ליבה וקידומן לתפקידי ניהול. יתר על כן, אנו מבקשים ליצור מקום עבודה מגוון ומכיל על ידי קביעת יעדים לקליטת אוכלוסיות מגוונות: בני העדה החרדית, בני העדה הדרוזית, ישראלים יוצאי אתיופיה ועובדים עם מגבלה.

אנוממשיכים להשקיע בתכניות הכשרה ופיתוח אישי נרחבות,מלגות, ניוד פנים-ארגוני, פעילות רווחה כללית, ופרישה חלקה באמצעות תהליכים מותאמים המיועדים ללוות את העובד או העובדת בעת סיום ההעסקה.

על מנת להבטיח כי אנו מייצרים סביבת עבודה מעצימה, מתגמלת וצופת-עתיד, אנו מקיימים מנגנונים שונים של שיח ומעורבות עם עובדים ומנהלים, ומדווחים בשקיפות על התקדמותנו באמצעות:

- סקר אקלים ארגוני וסקרי שביעות רצון
- פלטפורמת "מדברים פתוח", המאפשרת פנייה ושיח ישיר מול ההנהלה הבכירה ושולחנות עגולים מול מומחים בחברה וחברי הנהלה מדיסציפלינות שונות
- דיווחים שבועיים וייעודיים בפלטפורמת התקשורת הפנים-ארגונית ובאפליקציית WeAreIAI
- פעילויות נרחבות למען רווחת העובדים והעובדות
- דיווחים שנתיים ציבוריים של החברה למחזיקי העניין: מדד BDI, מדד מעלה בבורסה לניירות ערך ודו"חות הקיימות.

לבסוף, כתמיד, מחויבותנו לחברה הישראלית באמצעות מוצרינו והמעורבות הקהילתית של אנשינו ממשיכה להיות הבסיס האיתן של ערכנו כארגון. מטרה משמעותית זו מובילה אותנו לשאוף הכי גבוה שאפשר.

קריירה בתעשייה האווירית

2-7 | 201-3 | 401-1 | SP | MT

מטרות האו"ם: 5.1 | 8.5

היותה של התעשייה האווירית מעסיק אטרקטיבי באה לידי ביטוי בכמות הפונים הפוטנציאליים למשרות שאנו מפרסמים, בדירוגי העסקה כגון BDIcode, ובבחירתם של רובם המכריע של עובדינו להמשיך ולצמוח איתנו לאורך שנות קריירה ארוכות.

תהליכי הגיוס

מרכז הגיוס והקריירה תוכנן לייצר חווית גיוס מזמינה ונעימה משלב הגשת המועמדות ועד לחתימה על חוזה. המרכז מחבר את כל תהליכי הגיוס בחברה, מאפשר הסתכלות רוחבית, זיהוי כפילויות, שיפור הזמינות והמענה הראוי מול המועמדים והמועמדות הפוטנציאליים בשוק התחרותי. כמו כן, ניתן דגש מרכזי ותהליכי מעקב ובקרה אחר איכות וכמות קורות החיים המועברים למשרות השונות, ומשלב איתור המועמד או המועמדת המתאימים מתקיים תהליך מטויב, איכותי המדגיש חווית מועמדות טובה. תהליכי האיתור והגיוס כוללים אמצעי גיוס דיגיטליים המשלבים דיאלוג אנושי. צוותי המרכז מקיימים אירועי גיוס בשיתוף אוניברסיטאות ומכללות, ואירועי גיוס ספציפיים ושיתופי פעולה ייחודיים לאוכלוסיות בתת ייצוג, במטרה לקדם גיוס איכותי מאוכלוסיות מגוונות. בשל היות התעשייה האווירית חברה ביטחונית וממשלתית, ככלל, כולל תהליך הגיוס מבדק התאמה בטחונית, ועבור אלו שבמעמד "פקידים בכירים" כהגדרתם בחוק החברות הממשלתיות, מתבצע גיוס ומינוי על פי תקנות החברות הממשלתיות (כללים בדבר אופן בחירת פקידים בכירים), התשס"ה - 2005 ומינוים כפוף לאישור דירקטוריון החברה והמנכ"ל.

תהליכי הניוד הפנים-ארגוני וניהול טאלנטים

מרכז הגיוס והקריירה תומך גם בתהליכי הניוד ופיתוח הקריירה הפנים-ארגוניים בחברה במטרה לאפשר לעובדים ולעובדות תשתית איתנה להצלחה והתפתחות בארגון. התעשייה האווירית מציעה מגוון רחב של משרות ותפקידים מקצועיים. שפע הזדמנויות זה מאפשר לעובדים ולעובדות למלא תפקידים שונים כחלק ממסלול קריירה גמיש, ועל ידי כך להתקדם, ללמוד, ולהרחיב את תחומי העיסוק והמומחיות. נהלי הניוד מקדמים שקיפות בתהליך, כך שהעובדים והעובדות המבקשים לשנות תפקידים נדרשים ליידע את מנהליהם הישירים. באופן כזה יכול העובד לשקף את שאיפותיו ולהגדיל את מעורבות המנהלים ותמיכתם בנתיב הפיתוח האישי שלו או שלה.

תהליכי הפרישה

התעשייה האווירית מציעה לפורשי הגיל בחברה תוכנית נרחבת לפרישה, שמטרתה להבטיח מעבר חלק לשלב החדש בחייהם. תוכנית זו כוללת ימי עיון וסופ"ש לעובדים ולעובדות ובני/בנות זוגם, הכולל הרצאות על זוגיות בפרישה וטקס הוקרה ובו נציגי ההנהלה הבכירה מצטרפים כדי לכבד את הפורשים. במסגרת ימי העיון מועברות הרצאות על השפעת הפרישה על חיי המשפחה, הרצאות כלכליות, מיסוי בפרישה ועוד. במקרי פרישה מוקדמת, ישנה זכאות לתוכנית הכנה לפרישה הכוללת את ימי העיון הניתנים לכלל הפורשים בחברה.

בנוסף, קיים בתעשייה האווירית מועדון גמלאים המספק הדרכה ספציפית וליווי בנושאים רלוונטיים לצד פעילויות חברתיות כגון סיורים, נסיעות מאורגנות וקורסים. עלון גמלאים המופץ תקופתית מעדכן את הגמלאים בכל החדשות והעדכונים האחרונים של החברה.

גיוון, הכללה והוגנות מגדרית

2-7 | 3-3 | 405-1 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

מטרות האו"ם: 5.1 | 8.5

עובדי ועובדות התעשייה האווירית הם העוצמה האנושית אשר מניעה את גלגלי העשייה של החברה. אנו דוגלים בהענקת כבוד ושוויון ללא אפליה ושואפים להגדיל את אחוז המועסקים מאוכלוסיות מגוונות בסביבת העבודה שלנו, ובכלל זה ישראלים יוצאי אתיופיה, בני העדה הדרוזית, בני הקהילה החרדית ואנשים עם מגבלה. בנוסף, התעשייה האווירית קולטת לשורותיה תדיר עובדים ועובדות חדשים מעל גיל 45. מעבר לכך, ומתוך שאיפה לייצר מציאות טובה יותר, שוויונית והוגנת בחברה הישראלית, עוד בטרם נקלטים העובדים והעובדות בתעשייה האווירית, אנו מובילים ומשתתפים במגוון פרויקטים לאימפקט חברתי בהתאם למדיניות הגיוון של החברה. כחלק מיישום התכניות האסטרטגיות בניהול ההון האנושי בארגון, אנו ממשיכים בטיוב הנתונים של ההון האנושי בכלל ובהיבטי גיוון תעסוקתי ומגדרי בפרט, כפי שהם מדווחים בדו"חות הקיימות השנתיים וביעדים הפנים-ארגוניים. מהלך זה מאפשר לדייק את המדדים בהם משתמשת החברה לניטור ההתקדמות הרלוונטית ביותר לתחומי הליבה והעשייה שלנו, ולמקד את היעדים והדיווחים אודות הביצועים המוצגים בנושאים בהם יש לחברה יכולת לייצר את האימפקט המרבי.

קידום אוכלוסיות מגוונות

אנו ממשיכים להשקיע מאמצים רבים כדי להגדיל את שיעורי הגיוס שלנו מקרב אוכלוסיות הגיוון ושימורם בחברה. החברה מנהלת פורום גיוון והכללה משנת 2021, אשר מוביל תכניות עבודה אסטרטגיות בנושא זה. מאמצים אלו כללו, בין היתר:

- פיתוח קורס מנהלים לקידום סביבת עבודה מגוונת ורב-תרבותית.
- שבוע גיוון והכללה באתרי החברה.
- מעגלי שיח עם עובדים ועובדות מאוכלוסיות הגיוון לטובת תהליכי שיפור מתמיד.
- המשך הרחבת שיתופי הפעולה עם גורמים שונים במשרדי הממשלה ובארגונים החברתיים המקדמים גיוון תעסוקתי .
- פעילות ייעודית באירועים מיוחדים כגון היום הבינ"ל לאנשים עם מגבלה, חג הסיגד ועוד.

הוגנות מגדרית

התעשייה האווירית מבקשת לשנות את תמהיל המנהלים המסורתי המאפיין חברות תעופה והגנה וחברות טכנולוגיה ברחבי העולם, על ידי הגדלה מתמדת של מספר הנשים בתפקידי ניהול. לשם כך נדרשת השקעה ארוכת-טווח בהכשרה וקידום נשים מיומנות מתפקידי ניהול זוטרים, ובעידוד נשים להתקדם לצד הטמעת תהליכי איזון בית-עבודה. אחוז הנשים בתעשייה האווירית עמד ב-2022 על 24% ואחוז הנשים בהנהלה (מדרגת ראש מינהל ומעלה) עמד על 19%. בשנת 2022 המשכנו לבצע פעילויות רבות התומכות בתכנית האסטרטגית לקידומן של נשים לתפקידים במקצועות הליבה הטכנולוגיים ולתפקידי הנהלה בחברה. כחלק מאסטרטגיה זו, ייסדה החברה פורום הוגנות מגדרית בהובלת ססמנכ"לית הציות של החברה, אשר מונתה למנהלת ההוגנות המגדרית בידי המנכ"ל. הפורום מוביל תכניות עבודה אסטרטגיות בנושא זה. למשל:

- הקמת מיזם "ההזדמנות", המאפשר לנשים בחברה להגיש בקשות למגוון פעילויות אשר יכולות לסייע להן להתקדם, כגון הכשרות ספציפיות, תהליכי מנטורינג והתמחויות, אימון אישי ועוד.
- הקמת מיזם "בית הספר למנכ"ליות" במטרה לייצר עתודה ניהולית לשכבת ההנהלה הבכירה, בדגש על התעשיות הביטחוניות.
- קמפיינים תקשורתיים ייעודיים לנשים בתהליכי גיוס.
- שיתוף פעולה עם מגוון ארגונים חברתיים ללא מטרות רווח.
- פרסום משרות לבוגרות הפרויקטים של אימפקט חברתי בתעשייה האווירית (עמודים 49-48).

בטיחות, בריאות וגהות תעסוקתית

403-3 | 403-1 | 403-2 | 403-3 | 403-4 | 403-5 | 403-7 | 403-9 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

מטרות האו"ם: 8.8

ניהול בטיחות, בריאות וגהות תעסוקתית בתעשייה האווירית

סוגיות הבטיחות, הגהות התעסוקתית, הבריאות והסביבה של התעשייה האווירית מנוהלות תפעולית בכל הרמות בארגון במטריצת אחריות ודיווח, ובפיקוח של מינהל EHS (Environment, Health and Safety) במטה החברה. מינהל EHS מהווה את הסמכות המקצועית אשר מתווה מדיניות ונהלי חברה בנושאי הבטיחות והגהות התעסוקתית, מניע תהליכים אסטרטגיים ויעדים חוצי-ארגון לניהול בטיחות, גהות תעסוקתית ותכניות החירום של החברה, ומנחה מקצועית את ממוני הבטיחות המפעליים והחטיבתיים.

בשנת 2022 המשיכה הירידה בקצב התאונות, יעד מפתח בתכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023.

תקן ISO 45001:2018

מערכת ניהול הבטיחות (SMS) מאפשרת בסיס לשיפורים שוטפים ומתמשכים, סקרים תקופתיים וביקורות הנהלה. כל החטיבות התפעוליות של התעשייה האווירית מחזיקות ברישיונות עסק תקפים והשלימו את המעבר למערכות ניהול בטיחות וגהות על בסיס התקן ISO 45001:2018. היקף ההתעדות לתקן כולל את כלל הפעילויות.

ועדות בטיחות

ועדות מומחים לבטיחות וגהות קובעות כללי התנהגות, נהלים, קווים מנחים ודרישות הדרכה והסמכה לנושאים המזוהים במסגרת תהליכי הערכות הסיכונים, על מנת להבטיח סביבת עבודה בריאה ובטוחה לעובדים בתפקידים השונים.

ההיבטים הבאים מהווים את מוקד הפעילות של הוועדות: ציות לחוק, ניהול סביבתי, חומרים מסוכנים, בטיחות קבלנים, בטיחות בתעופה, בטיחות בבנייה, ארגונומיה, ציוד מגן אישי, נגישות, בטיחות בתחזוקה, בטיחות בפיתוח מוצרי מיקרוגל, הוראות ייצור וטיפול במפגעים כלליים.

בנוסף פועלות במפעלים ועדות בטיחות בעבודה. בראש כל ועדה יושב נציג הנהלה בכיר, והן מורכבות מ-50% נציגי הנהלה ו-50% נציגי עובדים, ונושאי הבטיחות הנגזרים מההסכמים הקיבוציים משולבים בתכניות העבודה השנתיות.

ניהול סיכוני בטיחות וגהות

כל החטיבות פועלות על בסיס נהלי חברה ותכניות ניהול הבטיחות והגהות השנתיות המפורטות, הנכתבות ומאושרות על בסיס דרישות תקנות הבטיחות בעבודה, ומבוססות על הנחיות התקן הגלובלי, ומנוטרות על ידי ממוני הבטיחות. בסיס תכניות העבודה הוא ניתוח סיכונים מקצועי הרלוונטי למפעל, הסוקר את גורמי הסיכון, הערכת מידת הסיכון (הסתברות וחומרה) וניתוח השיטות לבקרת הסיכונים וצמצומם. החברה הטמיעה מערכת חוצת-ארגון לביצוע סקר סיכוני בטיחות ולכל עובד ועובדת יש אפשרות לצפות בתרחישי סיכוני הבטיחות בסביבת העבודה שלהם. בקרת הסיכונים ותהליכי ההפחתה שלהם מתבצעת בהתאם לרמת הסיכון שזוהתה.

בדיקות הנהלה יזומות מתבצעות על פי תכנית שנתית, שמטרתן לאתר סיכונים חדשים בעבודה ומפגעי בטיחות לטובת סילוקם, ומערך נאמני בטיחות פועלים באופן אקטיבי לזיהוי מפגעים ודיווח לשם פעולה מתקנת.

טיפול באירועי בטיחות ומניעתם

במקרה של אירוע בטיחות מתקיים תחקיר לפי נוהל חברה מתודולוגי, הכולל תיעוד פרטי התחקיר, הטמעת לקחים בסביבת העבודה ומעקב פעולות מתקנות. המעקב אחר תחקירים מתבצע במערכת ממוחשבת. את התהליך המפעלי מלווה מומחה מקצועי ממערך EHS, על מנת למצות את כל ההיבטים מהאירוע. בנוסף, נוהל החברה כולל גם תהליך מובנה לתחקיר לקראת אירוע (before action review) על מנת להציף אתגרים, סיכונים וכשלים עתידיים אפשריים למניעה.

הדרכות והכשרות בנושאי בטיחות וגהות תעסוקתית

כל עובדי ועובדות החברה מודרכים על נושאי בטיחות כלליים בעת קליטתם לארגון. הדרכת ריענון שנתית בנושאי בטיחות כוללת מגוון נושאים, כגון כללי בטיחות והתנהגות בעבודה, התנהלות בחירום, בטיחות אש וארגונומיה. מערכת ממוחשבת מאפשרת מעקב אחר תוקף ההסמכות והריענונים.

שירותי בריאות לעובדים

במרפאות התעסוקתיות של התעשייה האווירית מסופקים השירותים הבאים:

- רפואה דחופה: כוללשירותי עזרהראשונה וטיפול בנפגעי תאונות עבודה, ובשעת הצורך ע"פ החלטת רופא רפואה דחופה, הפניה לאחד מבתי החולים באזור לטובת המשך טיפול
- רפואה תעסוקתית: כולל אנמנזה כללית וניטור של עובדים ועובדות בעיסוקים ספציפיים הדורשים ניטור חשיפה לגורמים מזיקים, ובדיקת כשירות עובדים ועובדות החוזרים מהיעדרות כתוצאה ממחלה, תאונת עבודה או תאונת דרכים
- ביצוע בדיקות שנתיות מסוימות, כגון שמיעה, לעובדים ועובדות ע"ב סיכוני החשיפה בעיסוקם הספציפי
- מענה לטיפול ועזרה ראשונה במצבי חירום

בטיחות וגהות תעסוקתית: קבלנים וספקים

היבטי בטיחות וגהות תעסוקתית נכללים בכל הסכמי המסגרת וההתקשרויות עם ספקי החברה.

בטיחות בתעבורה

אזורי התפעול של החברה הם נרחבים, עם נוכחות אינטנסיבית של מגוון כלי רכב- ממשאיות וגוררות מטוסים ועד מכוניות פרטיות, מלגזות וקלנועיות. התעשייה האווירית מפעילה צי רכבי איגום לנסיעות קצרות בין אתריה, לצד צי רכבי ליסינג צמוד לעובדים. מערך אחוד לבטיחות בתעבורה מנהל את כל דרישות התחבורה בכל אתרי החברה, מבטיח עמידה בחוקי התנועה ותקנותיהם, חוקר תאונות דרכים בחצרותיה, עוקב אחר אירועי מהירות, ופועל באופן שוטף לשיפור מערכות התחבורה של התעשייה האווירית. באתר נתב"ג פועלת בנוסף יחידת אכיפה פנימית, המבצעת סיורים למיפוי וזיהוי הפרות, כולל מתן דו"חות תנועה.

הן מערך תנופה, האחראי המרכזי על בטיחות בתעבורה בכל אתרי החברה, והן חטיבת מערכות טילים וחלל מחזיקים בתעודת הסמכה לתקן ISO 9301 לבטיחות בתעבורה ואיכותה. הפעילויות המרכזיות בשנת 2022 כללו:

- המשך הסדרת מפות תמרור בכל האתרים.
- אכיפה באתרי החברה וטיפול בעבירות אי ציות.
- ביצוע הסברה לאורך השנה כולל שלטי חוצות ברחבי החברה, ומיקוד הסברה במסגרת שבוע בטיחות בדרכים בחברה, כולל קמפיין תקשורת פנים-ארגוני.
- הטמעת מערכת פוינטר לניטור עברות תנועה ברכבי האיגום של החברה.

סביבת עבודה מעצימה

404-1 | 404-2 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP

מטרות האו"ם: 4.4 | 8.2 | 8.5

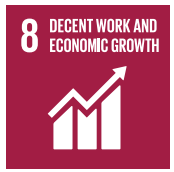

עבודתנו מעניקה לנו הזדמנות לבטא את עצמנו ואת יכולותינו, ולממש משמעות וערך דרך העשייה וההשתייכות הארגונית. שינויים טכנולוגיים ועסקיים מהירים מגדירים מחדש את הצרכים הארגוניים, מערך התפקידים, מאפייניהם ודרישותיהם, וכיוצא מזה גם את אופני ההכשרה וניהול הקריירה של העובדים והעובדות. עולם התעסוקה החדש מחייב אותנו לעצב מחדש ולעדכן את תהליכי הגיוס, הפיתוח והשימור של העובדים והעובדות, ולמפות את הכישרונות והמיומנויות שלהם. בנוסף, דגש מיוחד נדרש עבור אוכלוסיות שעבורן קיימים מגוון חסמים סוציו-אקונומיים ואחרים, בדרכם לתעסוקה יציבה.

הכשרות, הדרכות והסמכות

התעשייה האווירית משקיעה רבות בהכשרת עובדיה ומנהליה. מערך הלמידה הארגוניתשלנו הינו אחד ממרכזי ההכשרה המובילים בארץ, ואחראי, בין היתר, על פיתוח וניהול הכשרות טכנולוגיות מתקדמות, הכשרות ניהוליות והסמכות רגולטוריות, ועושה זאת באמצעות מגוון תוכניות הכשרה ופלטפורמותלמידה מתקדמות, פרונטליות ומקוונות. כל אלו, מהווים כלים משמעותיים בפיתוח האישי והמקצועי של העובדים והעובדות ובניהול הקריירה שלהם בתע שייה האווירית. תוכניות ההכשרה המגוונות מיועדות לתמוך:

- קליטת עובדים ועובדות חדשים (כולל היבטי קיימות, בטיחות, גהות תעסוקתית ואתיקה)
- הקניית ידע ומיומנויות מקצועיות במגוון תחומים (כגון טכנולוגיות מתקדמות, ניהול פרויקטים, הנדסת מערכת ועוד)
- קורסי ריענון בנושאי חובה (כדוגמת הקוד האתי) או כאלו הנדרשים על בסיס חוקים ותקנות
- הכשרות ניהוליות (הן לאוכלוסייה ניהולית מכהנת והן לעתודות)
- שינוי קריירה והסבות מקצועיות
- מוכנות לפרישה והעברת ידע פורשים
- קורסי הע שרה כלליים

כמו כן, החברה מציעה השתתפות במימון לימודים אקדמיים לקראת תארים שונים (הנדסאים, תארים ראשון ושני, ודוקטורט), ותומכת במגוון שיתופיפעולה עם מכללות אקדמיות מורשות ואוניברסיטאות בישראל, לצורך הסמכות לתואר שני ודוקטורט.

בנוסף, מערכת יעילות ההכשרות הפנימית של החברה תומכת בהערכת יעילות ההכשרות וההדרכות שמקיימת החברה, ומבוססת על תקנים שבהן מחזיקה התעשייה האווירית, כגון AS9100 ו-ISO 9001.

הדרכות פיתוח בר קיימא (פב"ק)

עובדי התעשייה האווירית ומנהליה משתתפים באופן שוטף בקורסי חובה מקוונים שונים המתמקדים בסוגיותאתיקה, סביבה וחברה, כגון: קיימות,הגנת סייבר ואבטחת מידע, מניעת שימוש במידע פנים, בטיחות בתעבורה, חיסכון באנרגיה, בטיחות וארגונומיה והקוד האתי. הדרכות אלו תומכות תרבות ושיח ארגוני המבוססים על הנושאיהמהותיים (עמוד 15), ומדגישות את החשיבות שהחברה מייחסת לקידומם.

לתעשייה האווירית יש לומדת חובה מקוונת שנתית בנושא קיימות לעובדים ולמנהלים, הכוללת רבים מהמושגים הנידונים בדו"חות הקיימות שלנו, יוזמות ויעדים חשובים, כמו גם ציפיות ופעולות נדרשות כדי לסייע לנו בקבלת החלטות מקיימת העולה בקנה אחד עם מסע הקיימות הארגונית שלנו.

הערכת ביצועים

אנו מאמינים כי ניהול תהליך הערכת הביצועים ושיחות משוב בחברה מאפשרים לנו לרתום את עובדינו לטובת השגת היעדים העסקיים של החברה, תוך העצמת העובדים והעובדות וחיזוק המחוברות לארגון. בשיחות המשוב המנהלים והעובדים מתייחסים לאופן השגת היעדים ומשימות הליבה בשנה החולפת ומגדירים את המיקודים לשנה החדשה. התהליך כולל את כל עובדי ועובדות החברה.

אימפקט חברתי

2-30 | 201-3 | 403-6 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

מרכז שירות שכר

מרכז שירות השכר מאגד בתוכו את כלל הפעילויות הנוגעות לשכר וניתן לפנות אליו בערוצים שונים ומגוונים - אתר "תלוש אונליין" המכיל מידע רב ומפורט אודות השכר ורכיביו השונים; מרכז טלפוני; פורטל פנימי; אפליקציה בסלולר לטובת הגשת בקשות וטפסים באופן יעיל ומהיר, תוך חיווי סטטוס טיפול.

תכניות הטבות ורווחה לעובדים

תוכניות ההטבות והפרישה של התעשייה האווירית מדווחות בסעיף 20 בפרק השלישי של הדו"ח הכספי לשנת 2022, עמודים 50-57. לדוגמה: משרת אם; חופשה בתשלום (לפי הדרגה והוותק), חופשת פרס (ימי מחלה שלא מומשו); ימי מחלה בתשלום; אפשרות לשעות נוספות (בהתאם לאישור מראש); השתתפות בכנסים, ימי עיון וימי השתלמות בשכר; ארוחות והסעות; ביגוד ודמי הבראה; מענקי עידוד חדשנות ויצירתיות; פעילויות ספורט מגוונות ועוד.

טיפול רפואי וכיסוי ביטוחי

התעשייה האווירית מפעילה מרפאות לגהות תעסוקתית וטיפול רפואי ראשוני באתריה (ראו עמוד 46). נוסף על כך, כל עובד קבוע זכאי לביטוח רפואי נרחב ויש לו אפשרות לבטח את בני משפחתו בפרמיות מוזלות. עובדינו זכאים לבדיקת סקר רפואית אחת לשנה, לגילוי מוקדם של מחלות שונות ולמניעתן.

הסכמים קיבוציים

מטרות האו"ם: 8.8

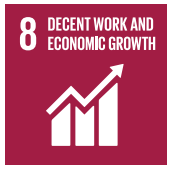

עובדינו רשאים לממש את זכות חופש ההתאגדות וההתמקחות הקיבוצית שלהם. 63% מעובדי הקבע שלנו היו מכוסים בהסכמים קיבוציים בשנת 2022.

3-3 | 413-1 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

מטרות האו"ם: 4.3 | 4.4

התעשייה האווירית רואה בתחום האחריות החברתית ערך עליון, ופועלת לאורך השנים לחיזוק תחום החינוך הטכנולוגי מתוך ראייה צופת פני עתיד על חשיבות ההשקעה בנוער של ימינו למובילות העסקית והביטחונית של מדינת ישראל. בנוסף, התעשייה האווירית מעודדות את עובדות ועובדי החברה לקחת חלק פעיל ומשמעותי בהתנדבויות המגוונות. הביקוש והרצון הגדול של עובדי החברה להתנדב בקהילה, הינו ביטוי נוסף לתחושת הערכיות גם בעשייה היום יומית, בפיתוח וייצור טכנולוגיות ומערכות מתקדמות לביטחון מדינת ישראל. האסטרטגיה החברתית של התעשייה האווירית מתמקדת בפיתוח הון אנושי ישראלי המתמחה בעולמות הטכנולוגיים שלנו, בדגש על שוויון מגדרי ושילוב אוכלוסיות הגיוון. ברמת המטה, מנהלת האחריות החברתית מתווה מדיניות ומספקת כלים, תשתית איסוף מידע ותמיכה מקצועית לתכניות העבודה השנתיות של המובילים החברתיים בחטיבות החברה. לתעשייה האווירית שותפויות ושיתופי-פעולה הדוקים שמתקיים לאורך כל השנה, עם מגוון רחב של ארגונים.

במהלך שנת 2022 התקיימו 12,921 שעות התנדבות שעות בזכות 1,450 עובדות ועובדים. להלן דוגמאות ליוזמות האימפקט החברתי של התעשייה האווירית:

פרויקט מהנדסות העתיד

מיזם ייחודי שהוקם על מנת לצמצם את המחסור החמור במהנדסים בכלל, ובמהנדסות בפרט, ולשמר את מעמדה הבינלאומי של ישראל כמעצמת הייטק וטכנולוגיה. המחזור ה-6 של פרויקט מהנדסות העתיד שהתקיים בשנת 2022 עבר מיקוד לתלמידות המסוגלות ללמוד לימודי STEM עם דגש על מתמטיקה ופיזיקה. התלמידות המשתתפות נבחרו מקרב חטיבות-הביניים, על מנת לאפשר נקודת התערבות יעילה בסמוך למועד שבו מתקבלת ההחלטה לתחום ההתמחות בתיכון. התלמידות נבחרות על בסיס מידת הזיקה והעניין הטכנולוגי שלהן על פני מצוינות אקדמית, כדי להעצים את רצונן להשתמש בטכנולוגיה

לטובת אימפקט חברתי. מהנדסות מהתעשייה האווירית משמשות מנטוריות בתהליך. על מנת להעריך את האימפקט, לווה הפרויקט במחקר מלווה שמצא כי בעקבות הפרויקט מעל 70% מהמשתתפות מתכוונות ללמוד במגמות פיזיקה ומתמטיקה וקרוב ל-50% מוצאות עניין גבוה בלימודי הנדסת חשמל בעתיד. התוצאות הראו באופן מובהק כי השינוי שנעשה בתכנית מראה על מגמות משמעותיות של שינוי בעמדות התלמידות ביחס לקריירה טכנולוגית-הנדסית.

Code for Israel

תנועת המתנדבים של ההייטק הישראלי, המורכבת מנשות ואנשי תוכנה, מוצר, הייטק ויזמות, התורמים לפיתוח פתרונות טכנולוגיים לאתגרים החברתיים הכי עמוקים בחברה הישראלית. במסגרת השותפות, הובילו עובדי ועובדות החברה את פרויקט ACCESS IS REAL עם עמותת "נגישות ישראל" – פיתוח משקף ה-VR- כלי טכנולוגי לקידום נושא הנגישות תחת תחום ההדרכה של העמותה. אמצעי זה, המוכר מתחום הגיימינג, מהווה פלטפורמה מתקדמת ובעלת יכולות ופוטנציאל למגוון שימושים מקצועיים העושים שימוש ביכולת ההדמייה הגבוהה. במסגרת הפיתוח נבנה תרחיש עם מספר משימות לביצוע, לצד הגדרת הדימויים בתחום החזותי והקולי שמטרתם לדמות את השפעת המוגבלות והאופן בו היא מקשה על ביצוע המשימה. התנסות של מספר דקות בתרחיש יוצרת חוויה והזדהות עם הקושי וההתמודדות שחווים אנשים עם מוגבלות.

שבוע הנערה הישראלית

במסגרת השותפות עם יוזמת עמותת "שוות" השתתפו 70 עובדות התעשייה האווירית ב"שבוע הנערה הישראלית", וייצגו את עולמות התוכן הטכנולוגיים המגוונים של החברה במטרה לעורר השראה לדור העתיד. במסגרת פעילות זו נפגשו העובדות עם כ-2,800 תלמידים ותלמידות מרחבי ישראל.

First Israel

התעשייה האווירית משתפת פעולה עם הסניף הישראלי של קהילת הרובוטיקה הגלובלית, הפועלת כיוזמה ללא כוונת רווח בשיתוף עם הטכניון, במטרה לעודד ולעורר השראה בילדים ונערים להפוך למנהיגים טכנולוגיים. תכנית הרובוטיקה מבוססת על למידה מעשית ומאפשרת למשתתפים לחוות סביבת למידה יצירתית, מכילה ומרגשת אשר חושפת אותם להיבטים המגוונים של מקצועות ההנדסה, תוך כדי עבודה על אתגר שנתי. הקהילה כוללת תלמידים, מנטורים, מחנכים ומתנדבים, בוגרים של התכנית וספונסרים ב-110 מדינות ברחבי העולם. עובדי ועובדות התעשייה האווירית הצטרפו להזדמנות זו כמנטורים, כשופטים בתחרות וכמומחי תוכן.

חודש שיא למעורבות בקהילה

בחודש מאי יצאו עובדות ועובדי התעשייה האווירית בפעם השנייה לפרויקט התנדבות נרחב עם הקהילות צמודות-הגדר של החברה. במהלך החודש התנדבו כ-1,000 עובדות ועובדים במגוון פעילויות, כגון הקמת מרחבי למידה בבתי-ספר, מתן הרצאות חינוכיות-טכנולוגיות בתחום החלל, שיפוץ וטיפוח בתי-ספר לילדים עם צרכים מיוחדים, קטיף, הקמת חממות וגינות קהילתיות, ניקוי שמורות טבע, פעילויות חווייתיות עם קשישים, ואריזות וחלוקת מזון למשפחות נזקקות.

שיתוף פעולה עם הפורום הכלכלי-חברתי של נשיאות המגזר העסקי בישראל

הפורום הכלכלי חברתי הוקם על ידי נשיאות המגזר העסקי במטרה לאחד את הכוח המצרפי של אלפי החברות העסקיות והארגונים החברתיים לכדי מענה אסטרטגי משולב לאתגרי החברה בישראל. במסגרת הפורום, מובילה התעשייה האווירית את קואליציית המעסיקים לקידום נשים בטכנולוגיה. ביחד עם רשות החדשנות, ארגון חברות ההייטק וצה"ל, פותחה תכנית ייחודית בשם "משוחררתטק" שמטרתה להגדיל את מספר הנשים המשולבות במקצועות הטכנולוגיים במשק הישראלי, תוך מיצוי פוטנציאל הנשים המשתחררות משירות צבאי להשתלבות בהשכלה ותעסוקה רלוונטיים לתעשייה באמצעות תכנית רצף לאיתור, מיון, הכוונה וליווי משלב השחרור ועד הגיוס לעבודה. ב-2022 השלימו את התכנית 75 חיילות במקצועות שאינם טכנולוגיים, תוך העדפה ללוחמות.

טבלת ריכוז ביצועים

2-7 | 2-8 | 202-2 | 401-1 | 405-1 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

פירוט בגין השינויים בנתוני ההון האנושי מופיע בהערות השוליים לטבלה זו. המידע המוצג בטבלה זו מייצג את הנתונים בחיתוך של ה-31 בדצמבר 2022.

נתון	2020[1]	2021[1]	2022[1]
מספר עובדות (סה"כ, קבוע וחוזה אישי)	-	-	**2,908**
מספר עובדות (סה"כ, ארעי)	-	-	**64**
מספר עובדות (סה"כ, סטודנטית)	-	-	**306**
מספר עובדות (סה"כ)	3,298	3,187	**3,278**
מספר עובדים (סה"כ, קבוע וחוזה אישי)	-	-	**10,079**
מספר עובדים (סה"כ, ארעי)	-	-	**334**
מספר עובדים (סה"כ, סטודנט)	-	-	**181**
מספר עובדים (סה"כ)	11,033	10,538	**10,594**
סה"כ מספר עובדות ועובדים[2]	14,331	13,725	**13,872**
סה"כ מספר מהנדסים ומהנדסות	6,682	6,489	**6,614**
מספר מנהלות	94	106	**112**
מספר מנהלים	429	481	**493**
סה"כ מספר מנהלות ומנהלים[3]	523	587	**605**
% חברי הנהלה בכירה מהקהילה המקומית	100	100	**100**
% נשים בעשירון השכר העליון	11.6	11	**11.5**
% עובדים/ות יוצאי אתיופיה	2.1	2.2	**2.3**
% עובדים/ות מהעדה הדרוזית	0.2	0.2	**0.2**
% עובדים/ות מהקהילה החרדית	2.5	2.4	**2.4**

[1] החל משנת 2020 נתונים אלו כוללים עובדים ועובדות ביחסי עובד-מעביד (קבוע, ארעי, חוזה אישי וסטודנטים).

[2] סה"כ מועסקים (כולל מועסקים יחסי- עובד-מעביד) עמד על 14,963 בשנת 2022.

[3] החל משנת 2020 נתונים אלו כוללים מנהלות ומנהלים מדירוג ראש מינהל ומעלה.

טבלת ריכוז ביצועים

2-7 | 401-1 | 405-1 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

פירוט בגין השינויים בנתוני ההון האנושי מופיע בהערות השוליים לטבלה זו. המידע המוצג בטבלה זו מייצג את הנתונים בחיתוך של ה-31 בדצמבר 2022.

נתון	2020[1]	2021[1]	2022[1]
% עובדים/ות עם מוגבלות[2]	2.8	2.4	**3**
% עובדים/ות בני 30 ומטה	12	10	**11**
% עובדים/ות בגילים 31-50	53	55	**55**
% עובדים/ות מעל גיל 51	35	35	**34**
% מנהלים/ות בני 30 ומטה[3]	0	0	**0**
% מנהלים/ות בגילים 31-50[3]	33	37	**36**
% מנהלים/ות מעל גיל 51[3]	67	63	**64**
% מנהלים/ות עם מוגבלות[2,3]	2.5	1.5	**0.1**
סה"כ מספר עובדים/ות חדשים שנקלטו	846	698	**1,335**
% עובדות חדשות (בכל המקצועות)	31	33	**34**
% עובדות חדשות (במקצועות הליבה הטכנולוגיים)	26	30	**30**[4]
% עובדים חדשים	69	67	**66**
% עובדים/ות חדשים/ות יוצאי אתיופיה	0.95	3.7	**1.4**
% עובדים/ות חדשים/ות מהעדה הדרוזית	0.83	0.7	**0.15**
% עובדים/ות חדשים/ות עם מוגבלות[3]	0.83	0.6	**1**
% עובדים/ות חדשים/ות מהקהילה החרדית	2.6	1.9	**2.5**
% עובדים/ות חדשים/ות בני 30 ומטה	48	50	**45**
% עובדים/ות חדשים/ות בגילים 31-50	46	44	**49**
% עובדים/ות חדשים/ות מעל גיל 51	6	6	**6**

[1] החל משנת 2020 נתונים אלו כוללים עובדים ועובדות ביחסי עובד-מעביד (קבוע, ארעי, חוזה אישי וסטודנטים).

[2] אחוז העובדים/ות עם מוגבלות מסה"כ העובדים/ות מתייחס למוגבלות קבועה.

[3] החל משנת 2020 נתונים אלו כוללים מנהלות ומנהלים מדירוג ראש מינהל ומעלה.

[4] בהשוואה ל-28% על פי דוח "נשים בהייטק" משנת 2022 של רשות החדשנות.

טבלת ריכוז ביצועים

2-7 | 2-21 | 2-30 | 404-1 | 403-9 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2020	2021	2022
יחס שכר שנתי[1]	-	-	**4**
שעות הדרכה (פרונטליות בלבד)	274,503	382,122	**391,794**
שעות הדרכה (קורסי העשרה ורשות)	21,343	18,360	**84,468**
מס' שעות הדרכה ממוצע לעובד/ת לשנה[2]	24	32	**34**
% עובדים שהשלימו הדרכות פב"ק (לומדות מתוקשבות)	86	80	**80**
% עובדים/ות תחת הסכם קיבוצי	66	64	**63**
מספר ימי היעדרות: תעופה[3]	1,424	1,160	**877**
מספר ימי היעדרות: אלתא מערכות בע"מ[3]	204	342	**257**
מספר ימי היעדרות: מט"ח[3]	175	370	**148**
מספר ימי היעדרות: כלי טיס צבאיים[3]	149	101	**99**
מספר ימי היעדרות: יחידות תמך[3]	29	182	**8**
מספר ימי היעדרות: מטה (הנהלה)[3]	184	5	**0**
מספר ימי היעדרות: סה"כ	2,165	2,160	**1,389**
מספר ימי היעדרות: סה"כ מנורמל ל-1000 עובדים ועובדות	151	157	**100**

[1] פירוט לגבי נושא השכר, ראו סעיף 16 בחלק הרביעי של הדו"ח הכספי השנתי של החברה (בעברית) לשנת 2022, עמודים 96-103.

[2] שעות ההדרכה מנורמלות לסה"כ מספר העובדים והעובדות בחברה.

[3] מידע המוצג מייצג את הנתונים בחיתוך של מרץ 2023. מידע מדיווחים קודמים הוצהר מחדש בהתבסס על עדכוני מערכת נתוני הבטיחות, המאפשרים דיווח רטרואקטיבי של חמש שנים אחורה, לפי החוק הישראלי.

טבלת ריכוז ביצועים

2-7 | 403-9 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2020	2021	2022
מספר תאונות: תעופה[1]	50	37	**34**
מספר תאונות: אלתא מערכות בע"מ[1]	15	15	**11**
מספר תאונות: מט"ח[1]	9	8	**6**
מספר תאונות: כלי טיס צבאיים[1]	3	5	**3**
מספר תאונות: יחידות תמך[1]	2	7	**1**
מספר תאונות: מטה (הנהלה)[1]	3	1	**0**
מספר תאונות: סה"כ[1]	82	73	**55**
מספר תאונות: סה"כ מנורמל ל-1000 עובדים ועובדות[1]	5.7	5.3	**4**
מספר תאונות: סה"כ מנורמל לשעות עבודה	-	-	**0.39**
מספר תאונות קבלנים[2]	11	4	**8**
מספר הרוגים בתאונות בטיחות	0	0	**0**
מספר תאונות דרכים	29	20	**24**
מספר הולכי והולכות רגל שנפגעו	1	2	**4**
שעות התנדבות[3]	1,260	10,214	**12,912**

[1] המידע המוצג מייצג את הנתונים בחיתוך של מרץ 2023. מידע מדיווחים קודמים הוצהר מחדש בהתבסס על עדכוני מערכת נתוני הבטיחות, המאפשרים דיווח רטרואקטיבי של חמש שנים אחורה, לפי החוק הישראלי.

[2] מידע מבוסס על תביעות ביטוח בלבד.

[3] נתון שעות ההתנדבות כולל עובדים ועובדות ביחסי עובד-מעביד (קבוע, ארעי, חוזה אישי וסטודנטים) וגמלאים.

איכות הסביבה

ניהול וציות סביבתי

2-25 | 2-27 | 3-3 | 306-2 | SP | MT

מטרות האו"ם: 8.4 | 9.4 | 12.2

כל חטיבות הייצור של התעשייה האווירית מותעדות לתקן ISO 14001:2015. באופן כזה מתאפשר לנו להגדיר סמכויות ואחריות ולהטמיע נהלים, מערכות דיווח ובקרה, ויעדים ומדדים לביצוע באופן עקבי, על מנת לאתר פערים אפשריים באופן יזום ולייצר שיפור מתמיד בראייה סביבתית ברמת החטיבה. תשתיות טיפול ופתרונות קצה מוטמעים על מנת לתמוך עמידה בדרישות החוק ובתהליכי התייעלות משאבים.

ברמת המטה מתקיימת מעטפת ניהולית של מינהל EHS ומינהל קיימות ואחריות תאגידית, שתפקידם להתוות מדיניות ולספק כלים, תשתית איסוף מידע ותמיכה מקצועית לחטיבות מחד, ומאידך, לסייע בהפחתת סיכונים ברמת התאגיד ולהבטיח עמידה ביעדים הסביבתיים האסטרטגיים של כלל החברה כחלק מהתכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. בנוסף, משולבת ראייה אסטרטגית של נושאי הסביבה במגוון רחב של תהליכים בחברה, כגון תהליכי הפיתוח (עמוד 62), תהליכי מיזוגים ורכישות (עמוד 20), ובשרשרת האספקה (עמוד 25). הניהול הסביבתי ברמות השונות כולל התייחסות סדורה ומפורטת גם לפעילות בחירום באמצעות צוותי חירום מוגדרים, נהלי תגובה, תכניות פעולה, ציוד ייעודי ותרגולות תקופתיות, שמטרתם לאפשר לחברה להמשיך ולהגן על האנשים והסביבה גם במקרים בהם השגרה התפעולית עשויה להיות מופרת.

תכנית הקיימות של התעשייה האווירית מבוססת על מחויבותנו הבלתי מתפשרת לעמוד בכל החוקים והתקנות החלים על הפעילות והעסקים שלנו. בשל ריבוי תהליכים, עסקאות ופעילויות, אנו נדרשים לעמוד בדרישות משפטיות רבות, באופן שוטף. לטובת זה, מפעילה החברה את המנגנונים הבאים:

ניטור דרישות חקיקה ותקינה סביבתית בישראל

התעשייה האווירית מנויה על שירות עדכונים יומי בנושאי סביבה בישראל. שירות זה מאפשר לנו לקבל במועד עדכונים של דרישות משפטיות קיימות בכדי להבטיח את עמידתה של החברה בגרסאות המעודכנות ביותר של דרישות אלו. שירות זה מקיף גם דרישות עתידיות מתפתחות, כך שנוכל ליישם תוכניות מוכנות מראש. מעבר לכך נכללים גם היבטי תקינה סביבתית, מדיניות ציבורית וכן פרסומים של יוזמות סביבתיות ברמה הלאומית, המשמשים את החברה לקידום יעדים אסטרטגיים פנימיים, ובמסגרת שיח מחזיקי העניין הסביבתיים בישראל.

ניטור דרישות חקיקה ותקינה סביבתית בינלאומית

ייצור, תפעול, תחזוקה וגריטה של טכנולוגיות תעופה והגנה קיימות מייצרות טביעת רגל סביבתית ניכרת. בנוסף, מחסור עולמי בחומרים מהווה סיכון הולך וגובר לייצור רציף, לצד תקנות מחמירות יותר, המביאות להוצאה משימוש של חומרי גלם רבים בתעשייה. כחברים בארגון IAEG (עמוד 12) אנו עוקבים באופן שוטף אחר עדכוני חקיקות חומרים אלו בשווקים הבינלאומיים, אשר יש להם השפעה ישירה על שימושים בסקטור התעופה וההגנה. עדכונים אלו משמשים את התעשייה האווירית במסגרת תהליכי הדיווח מול לקוחותיה ובפיתוח תחליפים ידידות יים לסביבה.

תכנית אכיפה סביבתית בחטיבות

בכל מקרה שבו מזהים פערים, ההנהלה הבכירה מיודעת וננקטות פעולות מתקנות. יתרה מזאת, ישנם מקרים שבהם האירוע או הנושא מדווחים לדירקטוריון ו/או מבקרי החוץ שלנו, ואם מתקיימים הקריטריונים הרלוונטיים, הם גם מדווחים לציבור.

למיטב ידיעתנו ועד למועד הוצאת דו"ח זה, לא הוטלו על התעשייה האווירית כל עיצומים, קנסות או מכתבי הפרות ביחס לביצועינו הסביבתיים בשנת 2022.

ניהול סיכונים סביבתיים

הדירקטוריון והנהלת החברה מחויבים לפיתוח בר-קיימא ולביסוס תרבות ארגונית המקדמת אחריות תאגידית. כחלק ממחויבות זו, ובהתאם להוראות רשות החברות הממשלתיות בעניין זה, מקיימת הנהלת החברה דיונים סדורים ביחס לתכנון ויישום של נושאים אלו. נוסף על כך, דיווחי הנהלה ייעודים בסוגיות סביבתיות מתקיימות בוועדת הקיימות של הדירקטוריון.

הרחבה נוספת ביחס לסיכונים הסביבתיים (כולל תקנות סטטוטוריות הקשורות בקבלת החלטות) ראו סעיף 20 בפרק הרביעי של הדו"ח הכספי לשנת 2022 (בעברית), עמודים 105-106.

חקירה וטיפול בקרקעות ומי תהום

בהתבסס על דרישת היחידה הממשלתית לרישוי חברות ביטחוניות, ערכה התעשייה האווירית סקרי קרקע היסטוריים phase 1 בשנת 2011, שכללו איסוף מידע רלוונטי בנוגע לאזורים פוטנציאליים של חשש סביבתי משימוש היסטורי בנכסי הנדל"ן של החברה בכל אתריה. תכנית רב-שנתית מפורטת לסקרים נוספים וטיפול בקרקע ובמים, מתועדפת על פי היקף הפעולות בכל אתר, הועברה ואושרה על ידי הרשויות הרלוונטיות.

פירוט עדכני לגבי הקרקעות זמין בסעיף 21 בפרק השלישי של הדו"ח הכספי לשנת 2022 (בעברית), עמוד 56.

ניהול אנרגיה

3-3 | 302-1 | 302-4 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

מטרות האו"ם: 8.4 | 9.4 | 12.2 | 13.1

כל ענפי התעשייה צורכים אנרגיה להפעלה וצמיחה. בכל רחבי העולם מחפשות המדינות דרכים להגדיל את נתח האנרגיה המתחדשת בצריכת האנרגיה הכוללת שלהן, בניגוד לצריכת הכמויות המידלדלות של מקורות אנרגיה שאינם מתחדשים, האחראים לזיהום אוויר ולשינוי אקלים. אנו שואפים לנהל את תשתיות האנרגיה שלנו בתנאים אופטימליים, לצד יעילות עסקית וידידותיות לסביבה. נאמני אנרגיה קיימים בכל חטיבות החברה ובחלק מיחידותיה התומכות. הנאמנים אחראיים על ניהול האנרגיה, ובכלל זה איסוף ודיווח נתונים. מנהלי המפעלים עורכים תכניות יעילות אנרגטית, הכוללות החלפת תהליכי ייצור, HVAC ותאורה שאינם יעילים. בנוסף, נאמני אנרגיה עוברים הדרכות לטובת פיקוח ומעקב אחר מתקנים ייעודיים, קידום מודעות העובדים והבטחת תחזוקה מונעת, כמו גם דיווח על ביצועי המתקן לאחראי האנרגיה החטיבתי.

יחידות התעשייה האווירית המותעדות לתקן ISO 50001:2018 לניהול אנרגיה הן: חטיבת כלי טיס צבאיים, חטיבת מט"ח ומערך תנופה, האמון על ניהול תשתיות האנרגיה הכולל של החברה.

צריכות חשמל

החל משנת 2021, צריכת החשמל של התעשייה האווירית מבוססת ברובה על יצרן פרטי המייצר חשמל על בסיס גז טבעי, והיתרה על ייצור אנרגיה מתחדשת וצריכתה הישירה בחצרות החברה.

החל משנת 2007 מקיימת התעשייה האווירית תכנית עבודה רציפה ליישום תהליכי יעילות וחיסכון אנרגטי ברחבי הארגון. מאז 2007 נחסכו כ-860 ג'יגה-וואט בהשוואה לתרחיש "עסקים כרגיל". החיסכון הושג לצד עלייה בצריכת החשמל הכוללת בשנת 2022, עקב אכלוס בניינים חדשים והתנעת תהליכים חדשים.

החברה לא מכרה אנרגיה (חשמל, קירור, חימום או קיטור) במהלך שנת 2022.

אנרגיה מתחדשת

בשנת 2022 המשיכה התעשייה האווירית לנצל מקורות אנרגיה מתחדשת על בסיס פאנלים סולאריים שהותקנו בחלק מאתריה כחלק מתכנית הפחתת גזי החממה ותכנית החיסכון באנרגיה במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. כל האנרגיה המתחדשת שיוצרה נצרכה בצריכה-עצמית על ידי החברה.

צריכות דלקים לשימוש תעשייתי

בשנת 2022 חלה ירידה נוספת בצריכות של דיזל לשימושים תעשייתיים ושל גז פחממני מעובה (LPG), בהשוואה לשנת 2021.

צריכות דלקים לתחבורה

התעשייה האווירית מפעילה צי רכבי ליסינג לעובדיה, וכן צי רכבי איגום לנסיעות קצרות בין אתריה. סך כל הנסיעות בשנת 2022 הסתכמו ב- 63,272,748 קילומטרים. מדד זה מוערך בהתבסס על סך צריכת הדלק הכוללת לתחבורה כלי רכב וממוצע צריכת 12 ק"מ לליטר לכלי רכב. התעשייה האווירית ממשיכה להשקיע בגיוון צי כלי הרכב כחלק מהתכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023 על ידי קליטת כלי רכב היברידיים וכלי רכב מסוג plug in, והחלפת כלי רכב תפעוליים קטנים מונעי-דיזל בהנעה חשמלית.

דלק סילוני נצרך בעיקר בחטיבת התעופה, ונחלק בין צריכה

302-1 | 302-4 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP

שולית של פעילות מפעל מטוסי מנהלים, וצריכה עיקרית על ידי פעילויות תחזוקה והסבה (MRO), לצורך העברת המטוסים ללקוחות בינלאומיים.

מערך ההסעות

התעשייה האווירית היא בין החברות הגדולות במשק אשר מפעילות מערך הסעות נרחב לעובדיה בכל אתריה בארץ. מערך זה מאפשר לעובדים הבוחרים בהסעות כאמצעי ההגעה לעבודה להגיע בקלות וביעילות, תוך צמצום הצורך בשימוש ברכב פרטי. החברה מפעילה יישומון המאפשר לשמור מושב בהסעה מראש. מהלך זה מאפשר לחברה לבחון צרכים בזמן-אמת, להתאים את הרכב המסיע לכמות הנוסעים הצפויה, לשפר יעילות ולהפחית השפעה סביבתית.

נסיעה שיתופית

מערכת ה-carpool המקוונת מאפשרת לעובדים ולעובדות למצוא שותפים לנסיעה במגוון מועדים ומיקומים, אשר נוסעים לכל אתרי החברה בארץ. נסיעות שיתופיות מצמצמות את השימוש ברכב פרטי לצד הפחתת עומסי תנועה וחנייה בחברה.

מים ושפכים

303-1 | 303-2 | 303-5 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

ישראל שוכנת באזור גיאוגרפי הסובל ממחסור במים, ולכן חברות רבות בישראל מגלות מנהיגות בפיתוח טכנולוגיות מים ברמה בינלאומית. התעשייה האווירית מחשיבה את צריכות המים שלה כמשאב חשוב שיש לנהל ביעילות. סך כל המים שנצרכו בשנת 2022 היה 795 מגה-ליטר, כולל כל מקורות המים בכל אתרי החברה. כל נתוני צריכת המים מבוססים על ניטור וחיוב פנימי וחיצוני.

טיפול בשפכים

MT | 3-3

הרוב המכריע של שפכי התעשייה בחברה מוזרם מאתר נתב"ג למתקן טיפול סמוך תחת הסכם איכות שפכים מוסדר, ועבור זרמים מסוימים, לאחר קדם-טיפול להסרת חומרים מסוכנים. בשנת 2022 חלה עליה בכמות השפכים בהשוואה לשנת 2021 בשל עלייה בפעילות הייצור. כל נתוני הזרמת השפכים מבוססים על ניטור וחיוב פנימי וחיצוני.

פליטות

3-3 | 305-1 | 305-2 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

פליטות גזי חממה

מטרות האו"ם: 13.1

לפי סוכנות החלל האמריקאית (נאס"א) שנת 2022 נמדדה כשנה החמישית החמה ביותר בהיסטוריה. המעבר לכלכלה דלת-פחמן זוהה ככלי המרכזי של מדינות למיגור שינוי האקלים לצד בניית יכולת הסתגלות לשינויים הצפויים להתרחש בעשורים הבאים ברחבי העולם.

במסגרת יישום התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023 פועלת התעשייה האווירית לקידום היבטי ההתמודדות עם סיכוני האקלים הגלובליים, לניהול הפחתת הפליטות של החברה מתהליכי התפעול והייצור, ועד מגוון מוצרים ופתרונות שאנו שותפים לפיתוחם:

חיבור לנושא שינוי האקלים ביעדי פיתוח בר-קיימא של האו"ם (יעד 13)

דיווח שנתי במסגרת הארגון הבינלאומי לדיווח גזי חממה CDP ובמסגרת המערך הוולונטרי של המשרד להגנת הסביבה לפליטות גזי חממה. התעשייה האווירית מדווחת לגופים אלו החל משנת 2017.

מימוש יעדים פנימיים ספציפיים להפחתת גזי חממה הכוללים ייצור וצריכה של אנרגיה מתחדשת האמצעות מערכות סולריות, הטמעת פתרונות תחבורה ירוקה וניהול אפקטיבי של צריכות האנרגיה.

קידום הפחתות פליטת גזי חממה במטוסים, באמצעות תהליכים שהחברה מובילה במסגרת פרויקט Clean sky 2 ופרויקט Clean aviation .

שיתוף פעולה בנושא אקלים ודיווח פליטות בשרשרת הערך של סקטור התעופה וההגנה ברמה המקומית והבינלאומית (עמוד 12).

המקורות הנכללים בתהליכי הכימות השנתיים כוללים צריכת דלקים לשימושים תעשייתיים ולתחבורה, וצריכות חשמל המבוססות על 100% גז טבעי מיצרן חשמל פרטי ואנרגיה מתחדשת המיוצרת פנים-ארגונית.

סקר סיכוני אקלים

במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות ביצעה החברה סקר סיכוני אקלים, אשר כלל התייחסות להשפעות מעבר לכלכלה דלת-פחמן ברמה המקומית והגלובלית, והשפעות אפשריות לתשתיות הפיזיות (אקוטי וכרוני). הסקר בוצע עבור הפעילות בישראל, בהתייחס להמלצות ארגון TCFD ועל סמך בסיסי מידע להערכות אקלים של הרשויות הרלוונטיות בישראל.

פליטות לאוויר

מטרות האו"ם: 12.2

פליטות מזהמים לאוויר קשורות באופן מובהק להשפעה על בריאות הציבור והסביבה. במסגרת התכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023 פועלת התעשייה האווירית להפחתת השימוש בחומרים מסוכנים בתהליכי הייצור שלה, ולצמצום פליטות מזהמים לאוויר מתהליכי הייצור התעשייתי וממקורות תחבורתיים.

מזהמים אורגניים עמידים (POP) אינם קיימים בפעילויות התעשייה האווירית.

ניהול פסולת

3-3 | 306-1 | 306-2 | 306-3 | 306-4 | 306-5 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה | SP | MT

מטרות האו"ם: 12.5

חומרי הגלם הולכים ומצטמצמים בקנה מידה גלובלי. מציאות זו מצריכה ניהול אחראי של הפסולת – כלכלית וסביבתית – מעבר לתהליכי מניעת זיהום. החברה ממקדת את מאמציה באיתור הזדמנויות ניהול פסולת, בד בבד עם:

צריכת חומרי גלם יעילה בייצור

השקעה בפיתוח חומרי גלם ידידותיים לסביבה כחלופה לחומרים מסוכנים במוצרים

אימוץ עקרונות של כלכלה מעגלית

מקסום תהליכים עם קבלני הפסולת לטובת מניעת הטמנה

פעילות החברה מייצרת פסולת מסוכנת הכוללת בעיקר כימיקלים, צבעים ושמנים מינרלים, ופועלת מול קבלנים מורשים לטובת הפנית פסולת זו לשימוש מחדש, מיחזור והשבה לאנרגיה או הטמנה מאושרת. בשנת 2022, נמנעה הטמנה בשיעור של 21% מהפסולת המסוכנת.

רוב זרמי הפסולת הלא-מסוכנת בחברה מופרדים במקור על מנת לאפשר שימוש חוזר או מיחזור, ובכלל זה פסולת משרדית (כגון נייר, קרטון ופלסטיק), ופסולת תפעולית (כגון עץ, מתכות, שמן מאכל משומש, וחלקים לגריטה). בשנת 2022, ונמנעה הטמנה של 46% מפסולת זו באמצעות תהליכי שימוש חוזר ומיחזור.

כלכלה מעגלית

כלכלה מעגלית מציעה תפיסה חדשנית על האופן שבו חברות יכולות ליצור ערך עסקי בר-קיימא באמצעות מעבר מדפוסי ייצור, צריכת חומרי גלם ופסולת לינאריים למעגליים. עקרונות הכלכלה המעגלית כבר מיושמים בחברה בחלק מפעילותה העסקית. למשל, הסבות מטוסי נוסעים למטוסי מטען - אחד מקווי העסקים הבולטים של החברה בעולם התעופה – כתהליך המשמר ומאריך את מחזור חיי המטוסים. התעשייה האווירית אימצה מודלים עסקיים שיתופיים עבור המל"טים שהיא מייצרת, וטכנולוגיות כגון הדפסות תלת מימד ותהליכי הדמיה וסימולציה באמצעות כלי VR מהווים חלק אינטגרלי מתהליכי פיתוח של המערכות החדשניות הטכנולוגיות והמתקדמות ביותר של החברה בתחומי הלוויינים, הטילים ועוד.

לצד הרווח הסביבתי, רואה התעשייה האווירית בקידום עקרונות כלכלה מעגלית הזדמנות לחדשנות טכנולוגית ולהתייעלות וחיסכון עסקיים. פוטנציאל קיים בחיבור לתהליכי התחליפים בתכן מוצרים, בשימוש באמצעים דיגיטליים כתשתית המחליפה את הצורך בשימוש במשאב פיזי, ובבחינת פיתוח מודלים עסקיים שיתופיים נוספים והיתכנות שיתוף נכסים פנים-ארגוניים כגון מבנים, מלאים וידע. הרחבת יישומי הכלכלה המעגלית בחברה מתבצעת במסגרת התכניתהאסטרטגית לקיימות 2019-2023.התהליך כולל מיפוי נרחב של פוטנציאל המעגליות בפעילות העסקית לטובת זיהוי הזדמנויות להטמעה, במקביל לבניית מומחיות פנים-ארגונית בדיסציפלינות השונות.

פרויקט הסלון האווירי

התעשייה האווירית הינה מובילה עולמית בהסבת מטוסי נוסעים לתצורת מטען. בתהליך הסבת המטוסים, מפורקים מספר רב של חלקים שמישים מהמטוס אשר אינם נדרשים לטובת ייעודם החדש. כלל החלקים, ביניהם כיסאות, תאי אחסון, טקסטיל, וכדומה מיועדים לגריטה. לטובת מזעור כמות הפסולת ועידוד שימוש חוזר בחלקים אלו תוך תרומה לקהילה, יזמה החברה את פרויקט "הסלון האווירי" שפעל גם במהלך שנת 2022, במסגרתו מעצבים מכל תחום הוזמנו לאסוף ללא עלות חלקי מטוס מפורקים ולעצב פריטים עבור שימושם האישי. בתמורה לכל חומרי הגלם הייחודיים והאיכותיים אותם קיבלו, המעצבים התבקשו לתרום לפחות פריט מעוצב אחד למען הקהילה.

מחקר ופיתוח סביבתי

SP | 201-2

מטרות האו"ם: 9.4 | 12.2 | 13.1

מתודולוגיית פיתוח ועיצוב מקיים תומכת בהיבטי פיתוח וייצור לאורך מחזור החיים השלם של המוצר או השירות, ומשלבת ניהול סיכונים והזדמנויות סביבתיות כבר בשלבים המוקדמים של הגדרת הפרויקט. אימוץ עקרונות פיתוח מקיים מאפשר גמישות רבה יותר של המוצרים מול רגולציה סביבתית מתפתחת ולהפחית סיכונים באופן שיטתי, התורמים להפחתת עלויות. הרחבת תכנית ה-design for sustainability היא חלק מהתכנית האסטרטגית לקיימות 2019-2023. במהלך 2022 המשכנו בפעילות פנים-ארגונית ובשיתופי פעולה חיצוניים לפיתוח חומרים חלופיים וידידותיים לסביבה במוצרים, ולקידום כלכלה מעגלית.

כלי הטייס הבלתי מאויש (כטב"מ) של התעשייה האווירית, ה-HERON, מחזיק בתו ירוק מטעם מכון התקנים הישראלי (SII). תהליכי התכן, הייצור והשימוש של המלט מתבססים על שיקולים שמטרתם לצמצם את טביעת הרגל הסביבתית של מוצר זה. למשל:

דלקים: שימוש בדלק נטול עופרת; אפשרות לשימוש מחדש בדלק לאחר ריקון; ביצוע בדיקות של מערכת הדלק על בסיס תחליף דלק.

צבעים: שימוש בצבע נטול כרומטים ובמדללים ידידותיים לסביבה.

תחזוקה וגריטה: מתן הנחיות למשתמשים לטובת הארכת חיי הפריטים במוצר, ולמחזור בסוף החיים.

קרון הפעלה: תכנון ויישום צריכות אנרגיה נמוכות.

תכנית Clean Sky 2 ותכנית Clean Aviation

בשנים האחרונות מהווה התעשייה האווירית שותפה משמעותית בפרויקט Clean Sky 2 במסגרת מו"פ אירופה Horizon 2020 (חברה- שותפה במאגד Eco-design ומובילה של מאגד Opticoms וקבוצת ecoTECH), ובפרויקטים נוספים של SESAR (בקבוצות AIRPASS, AW-DRONES ו-SAFESRONE). Clean Sky הינו מיזם משותף של האיחוד האירופי ותעשיית התעופה האירופית, כחלק מתכנית מו"פ אירופה למחקר וחדשנות. הפרויקט נחשב לתכנית המו"פ השאפתנית ביותר בתחומי התעופה באירופה, ומטרתה לפתח טכנולוגיות ישימות אשר יפחיתו את הפליטות ורמות הרעש בכלי הטיס הקיימים היום.

במסגרת הפרויקט Clean Sky 1 עסקה התעשייה האווירית בבחירה, פיתוח והדגמה של טכנולוגיות וחומרים בעלי פוטנציאל הפחתה של משקל המטוס (10-20%), עלויות, צריכות האנרגיה, פליטות של תחמוצות NOx לאוויר, הפחתת חומרים מסוכנים ומחזור. החברה ממשיכה להוביל את מאגד ecoTECH למבני תעופה ידידותיים לסביבה תחת פרויקט Clean Sky 2 לצד שותפות מגרמניה, ספרד, יוון והולנד. המאגד מקדם פיתוח מערך חדש של טכנולוגיות כדי להפחית את טביעת הרגל הסביבתית של תהליכי ייצור כלי טייס, ובאמצעות כלים לניתוח מחזור חיי מוצר. בשלביו האחרונים של הפרויקט, מתוכנן שימוש מעשי בטכנולוגיות שיפותחו בארבעה מדגימים (תרמופלסטיקה, מתכת, ביו-חומרים ופלסטיק תרמוסטי), כדי לאשרר את יעילותם. התעשייה האווירית פועלת כעת גם במסגרת פרויקט Clean Aviation, בשותפות עם חברות אירופאיות גדולות, גופי אקדמיה ומחקר וחברות קטנות ובינוניות על מנת לקדם פתרונות תעופה במסגרת חזון נטרול השפעות שינוי האקלים של האיחוד האירופי בשנת 2050. הפרויקט יסייע לפיתוח טכנולוגיות מטוסים פורצות דרך שיאפשרו לנתח משמעותי מצי המטוסים העולמי לעבור לטיסות מאופסות-פחמן.

טבלת ריכוז ביצועים

302-1 | 302-4 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2020	2021	2022
שטח בנוי (מ"ר)	894,635	926,515	**927,059**
צריכות חשמל: חימום/קירור (TJ)	396	397	**385**
צריכות חשמל: תאורה (TJ)	94	95	**91**
צריכות חשמל: מדחסי אוויר (TJ)	50	45	**47**
צריכות חשמל: ייצור (TJ)	173	152	**154**
צריכות חשמל: אחר (TJ)	76	78	**76**
צריכות חשמל: סה"כ (TJ)[1]	789	767	**753**
צריכות חשמל לשטח בנוי: סה"כ (TJ/m^2)[1]	0.9	0.83	**0.82**
צריכות דלקים לשימוש תעשייתי: דיזל (GJ)	29,318	17,492	**16,438**
צריכות דלקים לשימוש תעשייתי: גז פחממני מעובה (GJ)	40,416	34,800	**[3]27,662**
סה"כ צריכות דלקים לשימוש תעשייתי לשטח בנוי (GJ/m^2)	0.08	0.06	**0.048**
צריכות דלקים לתחבורה: דיזל (50) (מגה-ליטר)	[2]524	[2]450	**448**
צריכות דלקים לתחבורה: בנזין (מגה-ליטר)	4,898	5,027	**4,824**
צריכות דלקים לתחבורה: דלק סילוני (מגה-ליטר)	[3,4]866	[4]761	**[4]1,894**
צריכות דלקים לתחבורה: דלק סילוני (ליטר/רווח גולמי ח.תעופה)	0.011	0.013	**0.015**
מספר כלי רכב היברידיים בצי החברה (רכבי ליסינג צמודים)	1,055	1,059	**935**

[1] כולל ייצור וצריכה עצמיים של אנרגיה מתחדשת.

[2] בשימוש צי רכב איגום ותפעול בלבד.

[3] מקורות המידע המשמשים נתון זה טויבו בהשוואה לשנים קודמות.

[4] המידע מציג צריכות דלק סילוני שנצרכו ישירות על ידי התעשייה האווירית.

טבלת ריכוז ביצועים

305-1 | 305-2 | 305-3 | 305-4 | 306-3 | 306-4 | 306-5 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון[1]	2020	2021	2022
פליטות גזי חממה ממקורות דלקים נייחים (תעשייתי) (שווה ערך טון פד"ח)	4,932	3,594	**3,070**
פליטות גזי חממה ממקורות דלקים ניידים (תחבורה) (שווה ערך טון פד"ח)[2]	15,612	15,382	**18,472**
סה"כ פליטות ישירות: מכלול 1 (שווה ערך טון פד"ח)	20,544	18,976	**21,542**
פליטות גזי חממה מצריכת חשמל (שווה ערך טון פד"ח)	96,858	95,808	**93,933**
סה"כ פליטות עקיפות: מכלול 2 (שווה ערך טון פד"ח)	96,858	95,808	**93,933**
סה"כ פליטות שנחסכו באמצעות צריכת אנרגיה מתחדשת (שווה ערך טון פד"ח)	-	716	**919**
סה"כ פליטות מכלול 1+2 (שווה ערך טון פד"ח)	117,402	114,784	**115,475**
סה"כ פליטות בשרשרת הערך: מכלול 3 (שווה ערך טון פד"ח)	3,560	6,022	**15,714**
עצימות גזי חממה: מכלול 1[3]	0.023	0.020	**0.023**
עצימות גזי חממה: מכלול 2[3]	0.107	0.104	**0.101**
סה"כ פליטות מכלול 1+2 (שווה ערך טון פד"ח / EBITDA)	2.96	2.63	**2.05**
פסולת מסוכנת שהועברה לטיפול/הטמנה (טון)	1,749	1,741	**1,662**
פסולת מסוכנת שהועברה למיחזור/שימוש מחדש (טון)	280	[4]41	**245**
פסולת מסוכנת שהועברה לייצוא להשבת אנרגיה (טון)	146	[4]346	**198**
סה"כ פסולת מסוכנת (טון)	2,176	2,128	**2,105**
סה"כ פסולת מסוכנת (טון/EBITDA)	0.055	0.049	**0.038**
פסולת לא-מסוכנת שהועברה לטיפול/הטמנה (טון)	4,236	3,491	**3,588**
פסולת לא-מסוכנת שהועברה למיחזור/שימוש מחדש (טון)	2,215	3,451	**3,074**
סה"כ לא-פסולת מסוכנת (טון)	6,450	6,943	**6,662**
סה"כ לא-פסולת מסוכנת (טון/EBITDA)	0.162	0.159	**0.119**

[1] מקור המידע להמרת יחידות: The 2006 guide of the intergovernmental panel on climate change.

[2] נתונים עודכנו בהתאם לשינויים בצריכת דס"ל (ראו עמודים 3 ו-63).

[3] עצימות גזי החממה מחושבת ביחס לשטח הבנוי הכולל של החברה.

[4] מקורות המידע המשמשים נתון זה טויבו במהלך 2021 בהשוואה לשנים קודמות.

טבלת ריכוז ביצועים

303-4 | 303-5 | 305-7 | הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

נתון	2020	2021	2022
סה"כ מים שנצרכו בכל החברה (מגה-ליטר)	703	767	**795**
סה"כ מים שנצרכו בכל החברה (מגה-ליטר/EBITDA)	0.018	0.018	**0.014**
סה"כ שפכים[1] (מגה-ליטר)	184	179	**194**
סה"כ פליטות לאוויר: NOx (טון)[2]	27	21.5	**19**
סה"כ פליטות לאוויר: SOx (טון)[2]	2.8	2.4	**2.2**
סה"כ פליטות לאוויר: VOC (טון)[2]	1.97	1.9	**3.5**
סה"כ פליטות לאוויר: PM (טון)[2]	0.85	1.0	**1.5**

[1] אתר נתב"ג בלבד.

[2] הפליטות מדווחות על שני מתקנים בחברה אשר נמצאו ככפופים לקריטריונים של תקנות חוק אוויר נקי הישראלי – 2008. מתקנים אלה עברו סדרת תהליכים העונים על כל הדרישות החוקיות, וביצועיהם הם על פי מתודולוגיות ניטור וחישוב שהוגדרו במרשם הפליטות לסביבה-2012 (PRTR).

אינדקס התוכן GRI

עבור שירות בדיקת אינדקס התוכן Content Index – Essentials Service, נציגי שירות ה-GRI בדקו כי האינדקס מוצג בבירור ובהלימה עקבית עם התקנים, וכי ההפניות למדדים 2-1 עד 2-5, 3-1 ו-3-2 תואמות את הגילויים המתאימים בגוף הדו"ח. שירות זה בוצע על הגרסה באנגלית של הדו"ח.

סטנדרט GRI		מדד	עמוד	השמטות
GRI 1: Foundation 2021	הצהרת שימוש	התעשיה האווירית מדווחת בהתאם לתקני GRIלתקופה שבין 1.1.2022-31.12.2022		
	שימוש במדד GRI1	GRI1: Foundation 2021		
	תקני GRI סקטוריאלים לא זמין			
מדד כללי: הארגון ופרקטיקות הדיווח				
GRI 2: מדד כללי 2021	2-1	פרטי הארגון	8, 20	מידע מסווג: החברה לא מפרסמת מדינות פעילות פרט לישראל
	2-2	המבנה הארגוני הכלול בדיווח הקיימות	3, 8	
	2-3	תקופת הדיווח, מחזוריות הדיווח, ופרטי קשר בנוגע לדו"ח	3, 78	
	2-4	שינויים במידע מדו"חות קודמים	3	
	2-5	הבטחת מהימנות חיצונית	75-77	
מדד כללי: פעילויות ועובדים				
GRI 2: מדד כללי 2021	2-6	פעילות, שרשרת הערך ומערכות יחסים עסקיות אחרות	3, 8, 20-22, 26-27	
	2-7	עובדים ביחסי עובד-מעביד	42-44, 50-53	
	2-8	עובדים שאינם ביחסי עובד-מעביד	42, 50	
מדד כללי: ממשל תאגידי				
GRI 2: מדד כללי 2021	2-9	מבנה והרכב הממשל התאגידי	9, 32-34, 39	
	2-10	בחירה ומינוי חברי הדירקטוריון	33	

סטנדרט GRI	מדד		עמוד	השמטות
מדד כללי: ממשל תאגידי				
GRI 2: מדד כללי 2021	2-11	יו"ר הדירקטוריון	33	
	2-12	תפקיד הדירקטוריון בפיקוח וניהול ההשפעות	9, 13, 34, 39	
	2-13	האצלת אחריות לניהול ההשפעות	9	
	2-14	תפקיד הדירקטוריון בדיווח קיימות	14, 33, 34	
	2-15	ניגוד עניינים	33	
	2-16	דיווח סוגיות קריטיות	33, 34, 36	
	2-17	ידע מצטבר של הדירקטוריון	33	
	2-18	הערכת ביצועים של הדירקטוריון	33	
	2-19	מדיניות תגמול	34	
	2-20	תהליך לקביעת מדיניות תגמול	34	
	2-21	יחס שכר שנתי	52	
מדד כללי: אסטרטגיה, מדיניות ופרקטיקה				
GRI 2: מדד כללי 2021	2-22	הצהרה בנוגע לאסטרטגיית פיתוח בר-קיימא	4, 5	
	2-23	התחייבויות במסגרת מדיניות החברה	34, 36	
	2-24	הטמעת מדיניות החברה	34, 36	
	2-25	תהליכים לטיפול בהשפעות שליליות	35, 56-57	
	2-26	מנגנונים להתייעצות והצגת סוגיות מהותיות	36	
	2-27	ציות לחוקים ותקנות	35, 56	
	2-28	חברויות ביוזמות חיצוניות	12	
מדד כללי: מעורבות מחזיקי עניין				
GRI 2: מדד כללי 2021	2-29	הגישה לרב-שיח מחזיקי העניין	10-11	
	2-30	הסכמים קיבוציים	48, 52	

סטנדרט GRI	מדד		עמוד	השמטות
מדד כללי: נושאים מהותיים				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-1	תהליך ניתוח מהותיות	14	
	3-2	רשימת הנושאים המהותיים	14-15	
נושא מהותי: ממשל תאגידי ואתיקה עסקית				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	32, 36	
נושא מהותי: מניעת שוחד ואנטי-שחיתות				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	35	
GRI 205: מניעת שחיתות 2016	205-2	תקשורת והדרכה בנושא מדיניות ונהלים נגד שחיתות	35-36	
נושא מהותי: ציות לחוק				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	35	
נושא מהותי: הגנת סייבר ואבטחת מידע				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	38	
נושא מהותי: פיתוח עסקי וביצועים כלכליים				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	20	
GRI 201: ביצועים כלכליים 2016	201-1	שווי כלכלי ישיר	28	
	201-4	סיוע כספי שהתקבל מהממשלה	28	
נושא מהותי: חדשנות טכנולוגית				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	23	

סטנדרט GRI	מדד		עמוד	השמטות
נושא מהותי: תחרותיות				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	38	
GRI 206: התנהגות אנטי-תחרותית	206-1	אי ציות בנושאי תחרות	38	
נושא מהותי: אחריות בשרשרת האספקה				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	26-27	
נושא מהותי: השפעה כלכלית עקיפה				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	27	
GRI 203: השפעות כלכליות עקיפות 2016	203-2	השפעות כלכליות עקיפות	27	
GRI 204: רכש 2016	204-1	אחוז הוצאה על ספקים מקומיים	27-28	
נושא מהותי: השפעה על ישראל				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	27	
נושא מהותי: אחריות מוצר ושירות לקוח				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	24-25	
GRI 417: שיווק וסימון 2016	417-1	מידע ותיוג מוצרים ושירותים	24-25	

סטנדרט GRI	מדד		עמוד	השמטות
נושא מהותי: המשכיות עסקית				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	27	
נושא מהותי: ניהול ההון האנושי				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	42	
GRI 201: ביצועים כלכליים 2016	201-3	תכניות פרישה והטבות	43, 48	
GRI 202: נוכחות בשוק 2016	202-2	אחוז מההנהלה הבכירה המועסק מהקהילה המקומית	50	
GRI 401: העסקה 2016	401-1	עובדים חדשים ותחלופת עובדים	43, 50-51	
GRI 404: 2016 והכשרה פיתוח	404-1	שעות הדרכה לעובד	47, 52	
	404-2	תכניות לניהול מיומנויות וסיום קריירה	47	
נושא מהותי: גיוון, הכלה והוגנות מגדרית				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	44	
GRI 405: גיוון והזדמנות שווה 2016	405-1	גיוון גופי ההנהלה והעובדים	44, 50-51	
נושא מהותי: אימפקט חברתי				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	48	
GRI 413: קהילות מקומיות 2016	413-1	שיתוף ופיתוח קהילה מקומית, כולל הערכת מידת ההשפעה	48	

סטנדרט GRI	מדד		עמוד	השמטות
נושא מהותי: בטיחות, בריאות וגהות תעסוקתית				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	45-46	
GRI 403: בטיחות וגיהות תעסוקתית 2018	403-1	נציגות עובדים בועדות משותפות עובדים והנהלה לנושאי בטיחות וגהות	45-46	
	403-2	תעסוקתית סוגי פציעות, קצב היארעות פציעות, ימי היעדרות ומספר תאונות עבודה שהסתיימו במוות	45-46	
	403-3	נושאי בטיחות וגהות תעסוקתית בהסכמים קיבוציים	45-46	
	403-4	נציגות עובדים בוועדות משותפות עובדים והנהלה לנושאי בטיחות וגהות	45-46	
	403-5	הכשרות עובדים בנושאי בטיחות וגהות תעסוקתית	45-46	
	403-6	קידום בריאות עובדים	48	
	403-7	מניעה וטיפול בהשפעות בטיחות וגהות תעסוקתית בזיקה ישירה למערכות יחסים עסקיות	45-46 ,24-25	
	403-9	סוגי פציעות, קצב היארעות פציעות, ימי היעדרות ומספר תאונות עבודה שהסתיימו במוות	45-46, 52-53	
נושא מהותי: ניהול סביבתי				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	56	
GRI 201: ביצועים כלכליים 2016	201-2	השלכות כספיות, סיכונים והזדמנויות כתוצאה משינוי אקלים	62	
GRI 303: מים ושפכים 2018	303-1	אינטרקציה עם מים כמשאב משותף	59	
	303-2	ניהול השפעות של שפכים	59	
	303-5	צריכות מים	59, 65	

סטנדרט GRI	מדד		עמוד	השמטות
נושא מהותי: אנרגיה ופליטות				
GRI 3: נושאים מהותיים 2021	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	58, 60	
GRI 302: אנרגיה 2016	302-1	צריכת אנרגיה בארגון	58-59, 63	
	302-4	הפחתת צריכת אנרגיה	58-59, 63	
GRI 305: פליטות 2016	305-1	פליטות גזי חממה ישירות (מכלול 1)	58-59, 63	
	305-2	פליטות גזי חממה עקיפות מצריכת אנרגיה (מכלול 2)	60, 64	
	305-3	פליטות גזי חממה עקיפות אחרות (מכלול 3)	64	
	305-4	עצימות פליטות גזי חממה	64	
	305-7	פליטות לאוויר: NOx SOx, ואחרות	65	
נושא מהותי: פסולת ושפכים				
GRI 103: גישת ההנהלה 2016	3-3	ניהול הנושאים המהותיים	59, 61	
GRI 303: מים ושפכים 2018	303-1	אינטרקציה עם מים כמשאב משותף	59	
	303-2	ניהול השפעות של שפכים	59	
	303-4	סילוק מים	65	
GRI 306: פסולת 2020	306-1	ייצור פסולת והשפעות של פסולת	61	
	306-2	ניהול השפעות של פסולת	56, 61	
	306-3	פסולת שנוצרה	61, 64	
	306-4	מניעת הטמנה של פסולת	61, 64	
	306-5	פסולת להטמנה	61, 64	

הבהרה משפטית

דוח הקיימות שלפניכם (״הדוח״) סוקר את הפעילות של התעשיה האוירית לישראל בע"מ ("התע"א") בשנת 2022, בנושאים הנוגעים לתחומי הקיימות והאחריות התאגידית.

הדוחמתמקד בשילוב של עקרונות הקיימות בפעילות העסקית,בערכים הכלכליים, החברתיים והסביבתיים שעקרונות אלה משיאים לתע"א ובממשקים של התע"א עם מחזיקי העניין שלה המפורטים בדוח, ועוד.

דוח זה אינו מהווה הצעת ניירות ערך של התע"א לציבור ואין לפרשו כהצעה של ניירות ערך לציבור, וכן הוא אינו מהווה דיווח בהתאם לחוק ניירות ערך, התשכ"ח-1968, והתקנות מכוחו. במקומות שבהם נכללו בדוח מדדים כמותיים (גרפים, תרשימים וכדומה) שאינם מתייחסים לכלל הביצועים של התע"א, צוין הדבר במפורש.

דוח זה משקף את מדיניות התע"א אשר הינה "מעבר לעמידה בהוראות החוק". ככזו, היא משקפת את היעדים, המטרות ואבני הדרך שהתע"א החליטה עליהם, ואשר אותם היא שואפת להשיג, אולם שאין לה כל התחייבות משפטית לעמוד בהם. התע"א עשתה מאמצים להבטיח כי מסמך זה יהיה נכון ומדויק, ולמיטב ידיעת התע"א, הוא אכן נכון ומדויק, למועד כאמור. יחד עם זאת, כבכל מסמך, הוא עלול לכלול הכללות, אי דיוקים, טעויות והשמטות ובהתאם, התע"א אינה לוקחת על עצמה כל אחריות לדיוק או לשלמות שלו, והיא אינה מתירה הסתמכות על או שימוש במידע הכלול בו, על ידי מאן דהוא. בנוסף, התע"א אינה תחת כל התחייבות לעדכן את המידע הכלול בדוח זה.

בכל מקרה של סתירה בין המידע בדוח זה לבין המידע בדיווחים הפומביים של התע"א המפורסמים באתרי הדיווח של רשות ניירות ערך ו/או הבורסה לניירות ערך, המידע בפרסומים הפומביים והרשמיים באתרי הדיווח האמורים יגבר. לבסוף, ההערכות והאומדנים של התע"א הכלולים בדוח, הינם של התע"א בלבד, וכבכל מידע איכותי, הם משקפים הערכות ואומדנים שהינם סובייקטיביים מטבעם ואינם ניתנים בהכרח למדידה.

הבטחת מהימנות חיצונית

2-5

כחלק מתהליך הדיווח, נבחנו התשתיות, הבקרות ושיטות איסוף הנתונים הרלוונטיות, על מנת לבנות מסגרת דיווח בר-קיימא שתשרת את החברה באיסוף מידע על ביצועי הקיימות בתהליך מהימן ויעיל, ואשר יתמוך בתהליכי דיווח עתידיים.

כחברה ממשלתית אנו רואים חשיבות רבה בהנגשת מידע מהימן ומדויק אודות ההשפעות הסביבתיות והחברתיות של פעילותנו למחזיקי העניין שלנו.

הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה

2-5

דוח בלתי תלוי להבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה (Limited assurance) לקוראי/משתמשי דוח הקיימות לשנת 2022 של התעשייה האווירית לישראל בע"מ.

הקבוצה לאחריות תאגידית וקיימות של חברת הייעוץ Consulting BDO התבקשה על ידי הנהלת התעשייה האווירית לישראל לבצע הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה (Limited assurance), בנוגע לנושאים המצוינים בטבלה בהמשך (להלן: "הנושאים המפורטים"), בנוגע למידע הנכלל בדוח הקיימות של התעשייה האווירית לשנה שהסתיימה ביום 31 בדצמבר 2022 (להלן: "הדוח").

הנהלת התעשייה האווירית אחראית על א. עריכתו והצגתו של הדוח בהתאם לסטנדרטים של ה-GRI, כפי שמופיעים בעמוד 3 לדוח, וכן כל המידע והטענות הנכללים בדוח. ב. קביעת יעדי התעשייה האווירית בהתייחס להתפתחות הביצועים והדיווחים בתחום הקיימות, כולל זיהוי מחזיקי העניין והנושאים המהותיים לדיווח ג. מיסודן ותחזוקן של מערכות ניהול ביצועים ובקרה פנימית, אשר יהוו מקור מידע אמין שאינו מכיל הצגה מוטעית מהותית, בין אם בעקבות הונאה ובין אם בעקבות שגיאה.

באחריותנו לבצע הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה ולהציג מסקנות בהתבסס על העבודה שבוצעה. ביצענו את ההתקשרות בהתאם לתקן הבינלאומי להתקשרויות לצרכי הבטחת מהימנות (ISAE) 3000, Assurance Engagements other than Audits or Reviews of Historical Financial Information, אשר פותח על ידי המועצה הבינלאומית לתקני ביקורת והבטחת מהימנות (IASSB). תקן זה דורש מאתנו לעמוד בדרישות אתיות מקובלות, כולל דרישות אי-תלות וכן, שהעבודה תתוכנן ותמומש על מנת לבצע הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה בהתייחס לכך שהנושאים שנבדקו בדוח אינם כוללים טעויות מהותיות.

הבטחת המהימנות המוגבלת, בהקשר למידע ולנתונים הנכללים בנושאים המפורטים בדוח הקיימות, מבוססת על ראיונות ובירורים, בעיקר מול הגורמים האחראים להכנת המידע המוצג בדוח, ויישומן של בדיקות אנליטיות ונהלי איסוף ראיות בהתאם לצורך. נהלים אלה כללו את הפעולות הבאות:

- בחינת הנושאים המהותיים בדוח לצורך ביצוע הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה, בהתבסס על מקורות מידע ציבוריים, הכרות עם פעילות התעשייה האווירית ומידע השוואתי של ארגונים דומים.

- קיום ראיונות עם חברי ההנהלה על מנת להבין את התהליכים, אותם נקטה התעשייה האווירית, לקביעת הנושאים המהותיים עבור מחזיקי העניין.

- קיום ראיונות עם חברי ההנהלה להבנת הנושאים המפורטים.

- קיום ראיונות עם חברי ההנהלה הבכירה וגורמים רלוונטיים, האחראים על אסטרטגיית אחריות תאגידית, מדיניות בנושאים המפורטים ויישומם בפעילות חוצת ארגון.

- קיום ראיונות עם הגורמים הרלוונטיים, האחראיים לספק את המידע לדוח.

- קיום ביקורים באתרי התעשייה האווירית על בסיס ניתוח סיכונים, הכולל שקלול קריטריונים כמותיים ואיכותיים בנושאים המפורטים בדוח.

- קיום ביקורים ותקשורת עם המטה ואתרי התעשייה האווירית על בסיס ניתוח סיכונים, הכולל שקלול קריטריונים כמותיים ואיכותיים בנושאים המפורטים בדוח.

- השוואת המידע המוצג בדוח הקיימות בנושאים המפורטים, לאסמכתאות ממקורות רלוונטיים, וזאת על מנת לקבוע האם כל המידע הרלוונטי אכן נכלל בדוח.

- במקרה הצורך, קיום ראיונות בנושאי חישוב, חיבור ושיטות בהם השתמשו לאיסוף ודיווח הנושאים המפורטים בדוח.

- קריאת המידע המוצג בדוח על מנת לקבוע האם הוא הוא תואם לידע הכללי והניסיון שלנו, המוכרים מביצועי האחריות התאגידית של התעשייה האווירית.

2-5

הליך הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה (Limited assurance) הינו פחות מהליכי הבטחת מהימנות בהיקף סביר (Reasonable assurance) והבטחת מהימנות מוחלטת (Absolute assurance). בהתאם לכך, הבטחת המהימנות המוגבלת הינה פחותה בהיקפה מזו של הבטחת מהימנות בהיקף סביר בהקשר לתהליך הערכת סיכונים, הכולל הבנת הבקרה הפנימית, ותהליך איסוף המידע כתגובה לסיכונים המוערכים.

אנו מאמינים כי התהליך ואיסוף המידע שביצענו הינם מספקים והולמים לשמש כבסיס למסקנות שהצגנו.

סיכום

בהתבסס על הליך הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה (Limited assurance) והמידע שנאסף במהלכו, המתואר בדוח זה, לא הובא דבר לתשומת ליבנו המעיד על כך שהנושאים המפורטים בטבלה בהמשך, בדוח הקיימות של התעשייה האווירית לשנת 2022, אינם מוצגים, בכל ההיבטים המהותיים, באופן נאות, בהתאם לסטנדרטים של ה-GRI ולקריטריונים הדיווח של התעשייה האווירית לישראל. תהליך הבטחת המהימנות המוגבלת בהיקפה נערך עבור התעשייה האווירית בלבד, וזאת בהתאם לתנאי ההתקשרות ביננו לבין התעשייה האווירית לישראל. עבודתנו בוצעה על מנת שנוכל לבצע הבטחת מהימנות מוגבלת בהיקפה עבור התעשייה האווירית לישראל על הנושאים המפורטים אותם התבקשנו לבחון עבור הבטחת המהימנות המוגבלת בהיקפה ולא לאף מטרה או הקשר אחר. איננו מקבלים או נוטלים על עצמנו אחריות כלפי כל גורם אחר מלבד התעשייה האווירית לישראל בנוגע להליך הבטחת המהימנות המוגבלת בהיקפה או המסקנות שהגענו אליהן.

זיו האפט
פירמת ראיית חשבון מוסמכת
תל אביב, ישראל
ה-30 במרץ, 2023

נושא	עמוד
מחזיקי העניין	10-11
תהליך המהותיות	14-15
ניהול קיימות ויעדי הקיימות ל-2019-2023	16
ביצועים כלכליים	20, 28
המשכיות עסקית	27
רכש כחול-לבן	27-28
פטנטים	24, 28
ממשל תאגידי	32-34, 39
אתיקה עסקית	36
הגנת סייבר ואבטחת מידע	38
פיתוח עובדים והטבות	47-48, 52
גיוון תעסוקתי[1]	44, 50-51
אימפקט חברתי	48-49, 53
בריאות וגיהות תעסוקתית	45-46, 52-53
אנרגיה	58-59, 63
פליטות גזי חממה ושינוי אקלים	60, 64
פסולת ושפכים	61, 64-65
מים	59, 65
פליטות אוויר	60, 65
שטח בנוי	63

[1] מידע בנוגע לאחוז העסקה ישירה של עובדי קבלן לא נכלל בביקורת זו.

נעריך כל הערה, שאלה או משוב של מחזיקי העניין שלנו, הנוגעים לדו"ח זה או לתכנית הקיימות באופן כללי.

לפניות הנוגעות לתכנית הקיימות:

ענבל שטרנברג

ראש מנהל קיימות ואחריות תאגידית

+972-3-935-4869

isternb@iai.co.il

לפניות הנוגעות לתקשורת ומדיה:

דפנה רביץ

יחסי ציבור ותקשורת

+972-3-935-6338

daravitz@iai.co.il

IAI
התעשייה
האווירית